

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: I det gamle Voldkvarter

Citation: Larsen, Karl: "I det gamle Voldkvarter", i Larsen, Karl: *Københavnertællinger*, udg. af Anne E. Jensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-Lars-shoot-workid63000.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Københavnertællinger

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

I det gamle Voldkvartér
En københavnsk Spidsborgerhistorie
1899

veritate et arte sororibus

122

I det gamle Voldkvartér udkom i tidsrummet 1.-4. 12.1899, kostede 2 kr., indbundet 3 kr. og omfatter [VIII] +156 s., iil, i hvidt omslag, afbildet overfor.

I serietitlen Nordisk Bibliotek i blomsterramme.

II Oplysninger om de hidtidige 6 bind i serien, endvidere : Bind, Forsatser og Fællestitel tegnede af Gerhard Heilmann. København og Kristiania. Det Nordiske Forlag. Bogforlaget: Ernst Bojesen. Stockholm: Albert Bonnier. III Veritate et arte sororibus. Karl Larsen. I det gamle Voldkvartér. IV blank. V I det gamle Voldkvartér. En københavnsk Spidsborgerhistorie af Karl Larsen. Illustreret af Frans Henningsen. København ... Bojesen [som før] 1899. VI 6000 eksemplarer. Kihls Bogtrykkeri - København. VII farvetrykt ill. som på omslaget. VIII blank. 1-157 tekst. 158 blank.

Seriens bind er brune med et svanemotiv i blindtryk

123

124

125

Da Bogholder Brodersen gik ud ad Bankporten, såa han op imod Kirkeuhret. Det manglede næsten fire Minuter i tre, og Sparekassens store Uhr lige over for var mere end ti Minuter over ...

Han slog sin Paraply op, fordi det ligesom smaaregnede, og drejede om Hjørnet. I den indvendige Lomme laa de syv Billetter, der var kommen angaaende Værelser; den fra Fiolstræde vilde han først gaa efter, fordi det var nærmest ved Banken.

Bogholderen skraaede over Graabrødretorv og slog Paraplyen ned igen, da der ingen andre Mennesker var, som gik med Paraply oppe. Det var heller ikke rigtig Regn, men blot en tyk, hvid Novemberluft, som var ved at tætte sig sammen over Plads og Gader til Taage, man ligesom smagte Fugtigheden, og Skæget kunde blive ganske vaadt - Folk sagde, det var usundt, men det gjorde dog vist ikke noget, naar bare man ikke havde det alt for tit.

Det var Aar siden han var kommen den Vej fra Banken op igennem Byen, for nu boede han i Admiralgade; en Gang havde der hængt et stort, kulørt Avertissement om Hoffes Maltekstrakt her i en høj Stue! En stærk, bidende Lugt trængte fra Kejsergade ud over hele Torvet; den blev endnu strammere og med en sveden Stank som af fugtigt Brænde. Den maatte komme fra det gamle Kaffebrænderi i Lille Kannikestræde.

Brodersen stod stille for en Arbejdsvogn, der kørte over Gaden: her var det, fire Gadehjørner laa skraat overfor hverandre, men nu kun med Boghandel paa det ene - Røgen fra Brænderiet vældede, lige og tyk, op af Skorstenen, bredte sig ud efter og sank ned over Tagene. Porten derind til var lukket - som Drengene havde de staaet og stirret, naar den engang imellem var aaben, og en Karl midt i Gaarden læssede Pakker paa en Vogn, som kun var forspændt med én Hest ...

Brodersen var kommen til Frueplads og tog for en Sikkerheds Skyld en Billet op af Lommen, for at se, om det nu ogsaa var det rigtige Nummer, han gik efter. Foran Universitetet havde de faaet en

126

ny Buste til, man kunde se, at Hovedet endnu var mere lyst end paa de gamle; han gik det lille Sving Pladsen rundt og læste *Japetus Steenstrup* og paa den anden Side Trappen *Johan Nicolai Madvig* og *Henrik Nicolai Clausen*, født 1793, de to havde han dog vist set engang for nogle Aar tilbage. Clausen havde ogsaa været Professor. For Enden af Pladsen laa Latinskolen med den Indskrift, som han den Dag i Dag ikke forstod.

Saa gik han om i Fiolstræde og gav sig til at kige paa Husnumrene.

Stedet, han skulde op i, var paa tre Etager og havde fem Fag. Det var graat og ældre, Gadedøren høj, en Klasselotterikollektion havde sit Skilt paa Muren. Inde i Gangen lugtede der ligesom lidt gammelt eller indelukket, Trapperne kunde man ikke kalde daarlige. De var ikke alt for stejle at gaa op ad og havde Trinene beslaaede med Jern, noget, Brodersen egentlig godt kunde lide.

Han lukkede et Gangvindue op: det var den sædvanlige, lille Gaard i det gamle Voldkvarter, med høje Baghuse helt rundt om, og en Post op ad Muren; Køkkentrappe var der ikke paa Ejendommen. Gaarden mindede om hans Bedsteforældres i sin Tid omme i Klædeboderne, dér havde de ogsaa haft Jernbeslag paa Trapperne.

Ud for første Sal lød der flere Barnestemmer inde fra Lejligheden: *J. Eslöf, Skrædermester*, stod der paa Døren.

Det var ellers tydeligt at lægge Mærke til, at baade Trappetrin og Vægge var bedre vadskede og holdte, naar man kom højere op, Gangvinduet paa anden Sal var der rigtignok faaet anderledes Bund i end nedenunder, og Døre og Dørkarme var, ligesom de havde været malet med en hel anden Farve. Dobbeldøren midt for Trappen var lukket helt i, paa den til højre stod Navnet paa en Porcelænsplade: *Kristian H. Redsted*.

Brodersen følte til Billetten i Lommen, tørrede Fødderne af paa Maatten og ringede.

Da han Klokkeren et Kvarter til fem stod ude paa Gangen igen, havde han dog glemt at spørge om Brænderum. Det havde ellers passet saa godt altsammen derinde, og de var faldet i Snak - nu kunde han dog ikke lide at forstyrre den pæne, unge Kone igen, som hun lige havde faaet sat sig. Der maatte vel nok være et Brænderum, eller man kunde skille af til et. Og desuden var det ikke af Vejen at skynde sig lidt hen

127

til Middagsabonnementet, for at Maden ikke skulle staa og snævre alt for længe.

Han gik ned ad Trapperne - det skumrede allerede stærkt. Gassen var ikke tændt endnu; det vidste man jo, Værterne alle Vegne var lidt trevne med. Gangvinduet paa første Sal stod endnu aabent, fra da han havde lukket det op. Han trak det til og satte omhyggeligt Hasperne paa.

Hun havde haft det hyggeligt i den smalle Et-Fags Stue, hvor den lille Pige blev sat hen til sit eget Bord, da de voksne skulde sidde og tale ved det store - Gløderne lyste bag Risten helt langt ud i Stuen - det maatte være gode Kakkellovne, og til Kokes. Hun havde rejst sig og kradset op med Ildrageren; der laa et Tæppe paa Gulvet temmelig langt hen mod Ovnen; den lille gik helt hen til for at se paa Ilden ....

Nede i Stuen kom der en Mand paa Træsko haardt op ad Trappen.

Han spurgte Brodersen høfligt, om der ikke boede en Skrædermester Eslöf her i Ejendommen.

Jo, sagde Brodersen, det er oppe paa første Sal.

De maa ringe paa Døren til venstre, tilføjede han, da Manden allerede var halvt oppe.

Mange Tak, Herre. Ja, for jeg er slet ikke kendt her i Ejendommen.

Brodersen svarede ikke videre. Han var gaaet de Par Skridt ned mod Gaarden og littede lige paa Døren for at se paa nært Hold: der var at skimte alt, hvad der skal være i en Gaard.

Saa kom han igen ud paa Gaden. Taagen havde faaet samlet sig rigtig tæt. Alle Lygterne stod saa tykke inde i den, hovne, som Jørgensen i Banken en Gang havde sagt. De kunde daarligt sprede Lys. Urtekræmmerens mange Vinduer paa Hjørnet skinnede næsten ikke ud i Gaden.

Der kom en enlig Arbejdsvogn rumlende og splittede en Klynge Smaabørn ad, saa de løb til forskellige Sider over paa modsatte Fortove. Dér stod de saa og raabte og skreg til hverandre om at komme over, mens Lyden af Vognen tabte sig op ad Torvet til. I Vinduet hos en Bager kom pludselig en kridhvid Svend til Syne imellem Gasblussene og raslede en Mængde haarde Tvebakker fra en sort Pande ned i den store, flade Kurv. Saa raabte der en Dreng Varsko for en Trækvogn, der kom ud af Gæstgivergaardens Mørke med Brædder paa, som laa og klaprede.

128

Brodersen skraaede over Gaden og hjalp med det samme en lille Pige op paa Flisen, saa hun ikke kom i Vejen for de lange Brædder.

Det store Uhr midt i Vinduet hos Uhrmageren viste fem Minutter i halv fem, han gik lidt til og var snart paa Købmagergade imellem mange Mennesker, der alle gik hurtigt. Der kom han i fart og forsvandt i Sværmen ....

Paa samme Tid satte Fru Redsted sig til Rette i Mørket dybest inde i sin smalle Stue, lige overfor Kakkellovnen. Den lille Pige vilde op paa Moderens Skød.

Jamen saadan en stor Pige skal jo slet ikke mere sidde paa Skødet; du har jo din lille Stol.

Aa jo, Mo'er, hva' Mo'er!

Naar man snart er fem Aar, saa maa man ikke være saa kælen længer.

Jo, Mo'er, jeg vil osse sidde med i din Tantekrog.

Det hedder ikke nogen Tantekrog, det hedder en Tænkekrog.

Jamen hva' er det, en Tænkekrog?

Det er noget, Mo'er har læst om i saadan en dejlig Bog, at der var en yndig, fin Dame, hun havde en Tænkekrog; der sad hun og tænkte, naar hendes Mand var ude.

Var han da aldrig hjemme?

Jo, han var nok hjemme, somme Tider; men han var saa meget ude, lille Henny, meget ude.

Li'som Fa'er er ude, naar han rejser?

Ja, min lille Pige. -

Baade Moder og Barn tav en lille Stund. Der var ikke rullet ned for Vinduet; den duggede Rude havde et svagt Skær fra Gaslygten nedenunder.

Fru Redsted såa Glasset begynde at blive mørkt og vaadt; der gav sig til at rinde fine Draaber ned ad det. Den tykke Luft maatte være bleven til en stille Regn.

Hun bøjede sig ned mod Barnet: Fa'er er saa god, Henny, han er saa god. Han er den bedste af alle Mennesker.

Jamen hvorfor skal den fremmede Mand bo inde i Fa'ers Stue?

Jo, for saa faar Fa'er saa mange Penge. Og dem trænger han til, den kære Fa'er. Saa køber han Stads og Godter til Mo'er og Henny, og Juletræ. Det bliver saa godt, saa godt. ....

129

Mo'er, hvorfor græder du?

Fru Redsted trykkede Barnet tæt ind til sig: Nej, hvorfor skulde jeg ogsaa græde, naar jeg har dig, min egen, søde, dejlige, lille Unge! -

130

Da Brodersen næste Morgen gik til Banken, var det fint Vejr med høj, blaa Himmel og Blæst. Der var mange Mennesker paa Grønttorvet og nyligt vandede Brosten, som glinsede i Solen. Paa det øverste Trin til en Beværtningskælder stod Opvarteren, barhovedet, med flagrende Haar og i kort Jakke, og talte med et Bud, der holdt en tyk, gul Stok i Haanden. Husene kastede ulige lange Skygger ned paa Fliserne og til midt ud paa Gaden; hos en Herreekviperingshandler paa Hjørnet nærmest Banken var Kommisen og en Lærling ved at bytte kulørte Slips om i Vinduet.

Brodersen havde sovet ganske ualmindelig godt om Natten, var udhvilet og befandt sig overordentlig vel.

Det er dog et velsignet Vejr i Dag, sagde han til Kassereren, Jørgensen, der kom den modsatte Vej fra.

Ja, De mener vel for Brystsygelægerne.

Aa, men Jørgensen, De skal da ogsaa altid -!

Ja, undskyld, men med mine stakkels halvanden Lunge er jeg desværre Fagmand i alt hvad der hedder Blæsevejr. For Resten maa det jo ogsaa være ganske briljant for Øjenlægerne: værre Støv og Skidt end det, der ryger omkring os her, findes der da vist ikke i hele den gamle Verden. Og om det saa har regnet ti Gange, jeg véd Pokker ikke, for støve og svine, det kan det alligevel. - For Resten, Barometeret falder, vi kan saamænd godt have baade Sne og Regn inden Middag.

Jamen, foreløbig er det da dejligt - med Solen!

Jo, Tak; *faareløbig* - som det burde hedde paa dansk.

De traadte sammen ind i Banklokalet, der endnu laa hen ganske tomt.

Det finder De maaske ogsaa dejligt - *faareløbig*, kære Brodersen, at de Herrer Bude har fyret i, som om det var en halv Snes Graders Kulde udenfor.

Ja, jeg véd ikke; er her egentlig for varmt? Det er jo dog ikke Sommer.
131

Nej, men vent De, til et højtæret Publikum har stormet ud og ind her et Par Timer igennem. Saa faar vi Sommer, kan De tro.

Brodersen kunde ikke lade være at le.

Ja, saa bliver her saagu Sommer, gentog den anden tilfreds.

Men i det samme var Brodersen lige ved at sige, at det var slet ikke den lille Vittighed, han havde let af, men den høje, magre Jørgensen var paa engang forekommet ham saa morsomt forblæst og arrig.

Herregud, lad os tage den med Ro, Jørgensen, sagde han, medens han hængte Overtøjet i Garderoben.

Ja, lad os tage den med Ro! Ta'en med Ro, skulde der være slaaet op ved Indsejlingen til Byen i Stedet for Søforter, og det skulde males paa alle Grænsepælene: Ta'en med Ro, Peddersen, for nu er du i Danmark! - Saa, der har vi hele Drengeskolen!

Det var Assistenterne, der kom og i livlig Passiar gik hen til deres Pladser. Jørgensen gav sig til at ordne sine Penne og se efter, om Svampene til Seddeltællingen var fugtige nok.

De holder af at dvæle i det forbigangne, henkastede han til et af Budene, med Blikket op mod Væggekalenderen, hvor Bladet fra Gaarsdagen endnu ikke var revet af ....

Et Øjeblik efter kom den første Kunde.

Det var en Læredreng, der styrede lige hen til Kassen med sin Anvisning.

Jørgensen gloede paa ham med begge Hænderne i Siden. En af Assistenterne dunkede med Haanden i Skranken: De skal først herhen og have den noteret.

Ja, det er rigtigt, Frydensberg, vi skulde bare have et Par unge Mennesker til her nede - vi har saa faa af dem - for at lære Folk at læse.

Se her, sagde han, højt, ud imod Drengen, der saa ud, som om han ventede en Lussing, her staar paa dit danske Modersmaal, i Bankudgave, med store Bogstaver: Anvisninger noteres, førend de præsenteres ved Kassen. Forstaar Du?

Der undslap Drengen et forskræmt Ja vel!

Brodersen havde begyndt at tælle sammen i sin Hovedbog.

Gennem hans Bevidsthed var der af det lille Optrin gledet et Indtryk, som dog ikke naaede indenfor Talrækkerne, der fortsatte sig og fortsatte sig ned ad de store Blade ....

Et Par Timers Tid efter talte Bogholderen endnu stadig sammen
132

ned efter og ned efter, regnede ud og skrev op henne ved sin Pult. De andre Funktionærers Trin hen over Linoleumstæpperne, i forskellige Ærinder, Kundernes Kommen og Gaaen, den dæmpede Lyd af Vogne og Mennesker ude fra Gaden, var ham altsammen lige saa hyggeligt og jævnt som det store Uhres regelmæssige Tikken fra den anden Ende af Lokalet.

Et Øjeblik, imellem to Indførelser, faldt hans Blik hen imod Skranken, hvor Kassereren netop udbetalte en enkelt Tikroneseddel til et Bud. Jørgensen krøllede den i Farten lidt med Fingrene for at føle, om der ikke skulde være to Sedler, der hang sammen.

For et Sekund var det Brodersen, som om hans Pult og den store Bog og Talkolonnerne og Mennesker og Lyde omkring ham sank i Jorden. Og medens der endnu gennem hans Hoved svævede Erindringen om Jørgensen og Budet, der fjernede sig, hver paa sin Side af Skranken, følte han sig omgivet af en stille, indelukket Luft uden Lyde, i det lille Et-Fags Værelse, sammen med den trediveaarige unge Kone, der netop i Gaar havde taget saadan en enkelt Tikroneseddel af Brodersens Haand. Og det var rigtigt, at han, helt uvilkaarligt, havde krøllet den lidt dengang, ligesom Jørgensen gjorde før - Barnet havde set helt nysgerrigt paa ham derfor ....

Brodersen tog fat igen paa sine Talrækker. Han var næsten kommen til at smile, Øjnene havde uvilkaarligt set et Øjeblik ned imod Uhret derhenne: efter Klokken tre kunde han godt gaa derhen i Fiolstræde for at tale om dette Brænderum, som han havde glemte i Gaar.

Men da Klokken var tre, sagde Kassereren: Hør, Brodersen, det er egentlig stadigvæk et ganske godt Vejr, jeg mener efter Omstændighederne, saa De følger mig vel et Stykke paa Vej i Dag, ud ad Vestre.

Brodersen undsaa sig ved at sige Nej, det behøvede jo heller ikke at være saa langt, at han fulgte den anden ...

Se, nu er min store Pige kommen hjem fra Skolen i Dag med Feber, sagde Jørgensen medens de vandrede afsted, og Lægen sagde, han kunde ikke sige noget; han skulde komme hjem igen nu til Middag. Den mindste er heller ikke rigtig rask og urolig om Natten ogsaa. Min stakkels Kone véd snart slet ikke mere hvad Søvn er. Gift Dem aldrig, Brodersen!

Nej, det har jeg saamænd heller aldrig tænkt paa.

Jo, De har.

133

Nej, jeg har virkelig ikke. For dengang man var yngre, havde man ikke Raad.

Jamen man giftede sig saagu alligevel. Jeg i alt Fald. Men det er skidt, jo, det er. Naar man ikke kan bære saadan en Kone lidt paa Hænderne - forkæle hende lidt! Nej, Brodersen, naar Kvinder de skal slide, det duer ikke. Det er de ikke skabt til. Det er Synd at se paa *-min Salighed*, tilføjede han med megen Vægt og kom i det samme til at hoste.

Man sluger for megen kold Luft, blev han ved, da han fik Vejret igen, naar man gaar og taler mod den Blæst! Det er ogsaa aldeles utroligt; nu levede jeg i Tyskland i femten Aar, lige til jeg fik Stillingen her i Banken, men jeg har ikke oplevet saa megen Blæst dér, som her i fjorten Dage. Doktoren siger ogsaa, jeg maa passe ganske anderledes paa. Men Herregud, naar man ikke en Gang tør give lidt ondt af sig, saa er det da slet ikke til at udholde. Hvordan gik det Dem for Resten i Gaar? Fik De noget ud af Deres Billetter? Det har De slet ikke talt om.

Jo, jeg tror, jeg har faaet noget rigtig udmærket. Det er en yngre Kone. -

Naa, Enke. -

Nej, det vil sige, Manden rejser. Det er for Resten her omme i Fiolstræde, jeg havde netop tænkt paa at gaa derhen for at tale om et Brænderum.

Ja, det er rigtigt, Brodersen, se Dem bare for. Har De undersøgt, om der i Lejligheden nedenunder skulde være Stuer, hvor der ikke bliver lagt i?

Nej, det har jeg for Resten ikke. Men det er vel heller ikke saa let.

Jamen De maa skam forhøre, undersøge, skaffe Dem det at vide. Hvis De faar Fodkulde, kære Ven, det kan jage Dem ud af den bedste Lejlighed i Verden. Glem det ikke. Hører De! Det er en Venskabstjeneste, jeg gør Dem ...

Brodersen drejede ned ad Bulevarden, over imod Fiolstræde. Klokken var ikke bleven saa mange endda, men det ærgrede ham lidt, at han ikke havde kunnet gaa lige derhen fra Banken for allerede i Dag at faa konstateret, hvormange Minuter Vejen tog.

Gadedøren kunde han paa Afstand skelne fra de andre. Da Fru Redsted lukkede op, kendte hun ham straks igen og bad ham venligt komme ind

134

Brodersen så sig et Øjeblik omkring, inden han tog Plads.

Ja, min lille Pige er ikke hjemme, fortsatte Fruen hans Tankegang, hun er saa meget nedenunder hos Eslöfs, de har Tvillinger i samme Alder omtrent.

Jamen det er godt for Børn, sagde Brodersen, de maa ikke være alene.

De har maaske selv været gift og haft Børn? spurgte hun, lidt forsigtigt.

Brodersen følte sig et Øjeblik helt underlig, men saa sagde han stilfærdigt: Nej, jeg har saamænd aldrig. Og der har ikke været Børn, hvor jeg har boet, i mange Aar. Lad mig se, ja, nu er jeg bleven fem og fyrre, det

er seksten Aar siden, jeg boede et Sted, hvor der var Børn; men det var saadan en kedelig Del af Byen. Jeg har altid holdt mest af, som her, i det gamle Voldkvarter.

Jeg har altid holdt saa meget af Nørrebro, sagde hun. Min Fader havde Manufakturforretningen i Blaagaardsgade Nummer en og tyve. Kan De huske, hvor der var romantisk smukt ved Søerne dengang! Og længere ude, med alle de mange Haver! Min Mand og jeg lærte ogsaa hinanden at kende ude paa Nørrebro. - Men er De nu ganske alene i Verden? slog hun pludselig om.

Ja, sagde Brodersen, nu er jeg ganske ene.

Mine Forældre er ogsaa døde, sagde Fru Redsted og fik med det samme Vand i Øjnene.

Brodersen havde allerede bestemt, han vilde ikke spørge om det Brænderum, fordi det maaske kunde blive hende ubehageligt, hvis der ikke skulde være noget; og det ordnede sig jo sagtens, naar han først kom til at bo der. Nu, da han saa hende blive saa bevæget, spurgte han hastigt, om de ikke kunde gaa ind i hans tilkommende Værelse, der var noget, han gerne vilde se.

De blev længe derinde og talte meget om, hvorledes hans Ting og Sager skulde staa. Hun hjalp ham med at skridte af

Min Mand vil jo saa sælge Chaiselonguen og Etageren og nogle af Stolene og Spillebordet.

Jamen det passer netop ganske udmærket, for jeg har fra mit Barndomshjem og efter min Søster, der døde, en hel Del Møbler selv; jeg har altid bot saadan delvis møbleret.

Ja, vi har jo aldrig før haft logerende. Det er bare, fordi min Mand

135

han rejser saa meget og saadan. - Saa bare De nu maa blive rigtig tilfreds!

Brodersen gav hende Haanden til Farvel.

Jo, det lover jeg Dem, Fru Redsted, sagde han troskyldigt.

Han kom meget for sent hen i Middagsabonnementet og maatte spise hurtigt for at være tidsnok til Eftermiddagstjenesten i Banken Klokkeren fem.

136

Samme Dags Aften, efter Lukketid i Banken, gik Brodersen, som sædvanlig, lige hjem. Der skulde da en Time forinden være tændt i hans Kakkellovn, Nationaltidendes Aftenavis stak i Brevkassen.

Han tog Bladet ind med og lagde det midt paa Skrivebordet, vadskede Hænder i Sovekammeret, kom i Hjemmefrakken og tog fra et gammeldags Hjørneskab Brød, Smør og Paalæg frem og Spritapparatet til at lave Theen paa.

Nøjagtig et Kvarter efter laa Servietten paa Midterbordet, og det hele stod anrettet. Andre femten Minuter efter var Brodersen færdig med at spise og stillede alting i Orden igen.

Saa blev den stadigt uoplykkede Nationaltidende flyttet over paa Midterbordet, medens Brodersen af Skrivebordsskuffen tog sin Regnskabsbog frem og satte sig til at indføre Dagens Udgifter. Nederst skrev han T. 40 Øre - ligesom paa foregaaende Dags Regnskab og foregaaende igen.

Brodersen kunde ikke lade være at tænke, som saa tit tilforn, at for det første bogførte han her en Udgift, der endnu ikke var afholdt, men først skulde det en Times Tid efter, og dernæst at naar han kun skrev T. og ikke Toddy helt ud, var det dog egentlig, fordi han fandt, det var en højst overflødig Udgift, som man i Grunden skulde skamme sig over. Tilmed blev Toddyen jo saa dyr, fordi den blev drukket ude, paa Kafé. Fyrretyve Øre om Dagen blev lige akkurat et hundrede og seks og fyrre Kroner om Aaret, og regnede man blot til seks Øre Differencen mellem de to Aftencigarer nu, og saa de to lange Piber, han tidligere havde siddet hjemme og røget, saa gav det, lagt til de hundrede og seks og fyrre: en - syv og treds - halvfems. Men det var da rigtignok ogsaa først, efter at Brodersen havde faaet sin gode Stilling i Banken, at han havde tilladt sig alt det, og saa gik han jo til Gengæld aldrig i Teatret eller paa Varieté, undtagen den ene Gang om Aaret, paa sin Fødselsdag, da han altid spenderede en Billet til det kongelige Teater, saadan som han engang imellem havde kunnet det

137

som Dreng. Og saa var der jo ogsaa det med Kaféen, at det var Jonas, Kassereren i Brodersens gamle Forretning, som havde faaet ham til at komme der, og man hørte paa den Maade altid lidt om de Mennesker, der havde været ens Kammerater lige fra Konfirmationen, og om det gamle Firma. Og man traf Lauritz,

Jonas' Hund, som var opkaldt efter hans Søn, der døde. Hundene er s'gu meget bedre end Menneskene, havde den gamle Enkemand sagt, saa de kan godt fortjene et ordentligt Navn, og min Søn, han var igen opkaldt efter sin Bedstefader, af den Sort Folk, der ikke lever mange af nu for Tiden. Lauritz laa altid neneder en ganske bestemt Stol, som der ikke maatte sidde nogen paa ...

Brodersen lukkede sin Regnskabsbog ned i Skuffen igen, trak Lænestolen hen til Midterbordet, tændte Cigaren, lagde Fødderne paa Gyngeskamlen fra hans Barndomshjem, foldede Nationaltidende ud og læste den fra først til sidst.

Der var ikke rigtig god Varme i Stuen, og Lampen brændte i en Spids. Det var rigtignok rart, at han nu snart kunde flytte, for hvor der ogsaa havde været renligt, pillent og pænt derhenne! Fiolstræde var ogsaa nær ved alting, ved Banken og ved Kaféen, der laa i Vimmelskaftet, den gode gammeldags Kafé, af Størrelse som en almindelig stor, hyggelig Stueejlighed, med Fløjlssofaer og Marmorborde, men ikke det mindste moderniseret og dekoreret.

Brodersen gik derhen og søgte sit Stambord, hvor Jonas og den gamle Tømmermester Hilker sad i Sofaen, Fuldmægtig i Magistratens Revision Enevold lige over for Lauritz' tomme Stol, og en Plads var reserveret Bogholderen.

Brodersen strakte Haanden ned for at klappe Lauritz. Man hørte en daskende Klappen af Halen, der logrede imod Stolebenene.

Kort efter vilde en intet anende fremmed Herre gerne tage Stolen, som Lauritz laa under; men ikke saa snart havde han lagt Haanden paa Stoleryggen og bøjet sig spørgende over imod Fuldmægtig Enevold, førend Hunden for op, viste Tænder og knurrede, som om der var et helt Uvejr inde i den.

Den gør ikke noget, den gør ikke noget, sagde Jonas beroligende.

Den anden havde øjeblikkelig sluppet sit Tag og var traadt flere Skridt tilbage.

138

Ja, De undskylder - mange Gange ... han skævede stærkt til Hunden, der stilfærdigt luskede sig til Ro inde under Stolen igen.

Gudbevares, det er mig, som skal undskylde, paa Hunds og egne Vegne.

Der blev skrabet ud med Fødderne og gjort gensidige Komplimenter, inden den fremmede fjernede sig, hen i den anden Ende af Lokalet.

Kendte De ham? spurgte Tømmermesteren med dæmpet Røst.

Nej, sagde Jonas.

Fuldmægtig Enevold kendte ham heller ikke.

Gør De heller ikke, Brodersen?

Næ.

Jeg véd Pokker ikke; men jeg syntes, jeg skulde kende ham paa Anseelse - Nielsen!

Opvarteren nærmede sig.

Hilker holdt Haanden op til Mandens Øre: Hvem - var - den -Herre? hviskede han tydeligt.

Jeg kender ham ikke, Hr. Hilker. Det er en Strejfkunde.

De faldt alle fire beroligede hen og nippede til deres Toddyer. Jonas kløede Lauritz paa Snuden.

Han var nærved at være lige saa tosset, sagde han, som naar han møder et Pindsvin ude i Skoven. Der skulde De se ham: Hvad er du for en Svend? Til højre og venstre springer han for ham og gøer. Den kan han ikke regne ud. Han ser op til mig: Hvad er det, Fatter, kan du ikke forklare mig det? Tilsidst saa hyler han i vilden Sky, fordi han ikke kan finde ud af det. Han er klog, morderlig klog.

Ude i den gamle Beværtning, sagde Hilker, som jeg har købt til Nedbrydning nede ved Kallebodstrand, dér er fuldt med Pindsvin i Haven. Drengene, de fanger dem. Der kan koges en storartet Suppe paa Pindsvin.

Der kan Fanden, kan der.

Kan der ikke? Har De aldrig hørt, Enevold, at der kan koges Suppe paa Pindsvin?

Jo, Enevold mente nok, han havde hørt saadan noget ude fra Landet.

Ja, sagde Jonas, det er jo ikke værre end i Frankrig, at de spiser Snegle. Og det gør de.

Ja, og Fuglereeder i Kina, tilføjede Brodersen, som i et af Nationaltidendes

139

Tillæg netop havde læst en Skildring fra en Telegrafist om et fornemt Bryllup i Kina.

Hør, sagde Jonas, og lod Haanden falde vægtigt ned mod Bordet, kan De huske, Brodersen, gamle Lange, der var paa Kontoret lige i den første Tid, De kom der. Hans Søn, han er saagu kommen til Kina.

Nej, virkelig!

Jo, Gu' er han saa. Det skulde man saamænd ikke have set paa ham, da han kom fra Skolen og hentede Faderen om Middagen. Men jeg talte med Søsteren forleden Dag; han er Speditør for et stort Dampskibsselskab, og hun sagde, han baade talte og korresponderede paa en fem-seks Sprog.

Det maatte være dejligt at kunne saa mange Sprog, mente Brodersen.

Rasmus Rask kunde tre og tyve Sprog, bemærkede Hilker.

Tre og tyve? Skulde det ikke være lidt rigeligt? mente Jonas. Der er vel daarligt tre og tyve rigtige Sprog.

Han kunde tre og tyve Sprog forsikrede Tømmermesteren.

Enevold og Brodersen mente da ogsaa, de havde læst, at det var nogle og tyve.

Død og Pine, han kunde have tjent Penge, havde det været nu til Dags.

Jamen han var saa svagelig ...

Ved at høre Tale om Svagelighed kom Brodersen til at tænke paa Jørgensen.

Hør, det er sandt, sagde han, Direktøren var i Banken i Eftermiddags, og Kassereren og jeg skulde lave en lille Opgørelse til ham over Bevægelserne paa de forskellige Konti. Det maa jo gøres udenfor Kontortiden, og saa sagde Direktøren, at vi maatte endelig lade Aftensmad komme fra en Kafé og hvad vi ellers ønskede. Men nu talte jeg med Jørgensen om, at det var da egentlig meget bedre at vente og saa gaa herover og spise Klokken ti.

Ja, han skal være velkommen her ved Bordet.

Det vil sige, ikke paa Lauritz' Stol.

Nej, den dyster han sig s'gu nok for ha, ha!

Hvordan er det, det er jo ham, sagde Jonas, der har haft en Stilling i Tyskland?

Ja, han har været i et stort Skindhus i Leipzig, lige fra ungt Menneske.

140

Tømmermesteren kendte ham ogsaa godt, fra den Gang Hilker havde haft en Kassekredit i Banken: en høj, mager Mand, bleg af sig.

Ja, desværre, Brystet er ikke godt. Og han er saa ivrig. Det bliver det værre af

Sidder han ikke lidt trykket i det?

Jo, meget. Han har haft gamle Forældre at underholde og mange Børn; der er flere døde. Men det er ellers saadan et reelt Menneske.

Talen kom ind paa, hvor Jørgensen boede. Hilker havde nok tænkt, det var ude ad Vestrekanten, for dér havde han tit mødt Manden.

Saa gentog Brodersen, hvad han allerede havde fortalt Dagen iforvejen, at han straks havde bestemt sig for de Værelser i Fiolstræde uden at se paa andre. Betalt en halv Maanedes Leje forud lige med det samme.

Jonas fandt, at Broderen burde flytte straks: Folkene passer Dem dog daarligere og daarligere dér, hvor De bor nu, efter at De har sagt op. Og blæse paa den Smule Leje! Det kan De godt have Raad til, for at undgaa alle Ubehageligheder. Værelserne staar jo til Raadighed omme i Fiolstræde, saa Konen tager Dem

saamænd nok den Ugestid iforvejen.

Det vilde nu aldrig være faldet Brodersen selv ind; men der kunde jo være noget i, hvad hans gamle Kasserer sagde. Dette halvkolde Værelse og den skævt klippede Lampe - og det var naturligvis meget rigtigt, at det vilde blive værre og værre i enhver Retning; han maatte allerede nu gaa efter alle Vegne med en Støveklud ...

Medens Brodersens Tankegang fortsatte sit Løb videre, hørte han, hvorledes de andre snakkede om hans nye Vært, Redsted, som Jonas vidste havde været Rejsende for P. K. Hansen, men nu rejste han vist for en mindre Forretning, eller om han havde noget selv, han tumlede med.

Han maa vist være gift, sagde Fuldmægtig Enevold, med en Datter af den gamle Manufakturhandler Thomsen -

- ja, ude i Blaagaardsgade 21, faldt Brodersen ind.

Folk troede, der havde været noget, fortsatte Enevold, det var en pæn, lille Mand, flittig og sparsommelig, han sled, lige til han ikke kunde mere. Og saa i Boet opdagede de, han havde sat alting til nogle Aar iforvejen i Udtørringshistorier, som en Prokurator havde faaet ham ind i.

141

Herregud, sagde Brodersen medfølelse. Saa fik hun slet ingenting.

Nej, Konen var død allerede nogle Aar før.

Naa, jeg tænkte ellers paa hende, Datteren, Fru Redsted.

Nej, hende blev der skam heller ikke noget til. Og gamle Thomsens Datter havde man dog altid troet - Redsted var nok ogsaa en hel Del flot anlagt, og fra P. K. Hansen var han kommen væk allerede, saa ...

Brodersen havde imidlertid i sit stille Sind bestemt, at han vilde i Morgen, lige efter tre, igen gaa derhen og spørge, om han ikke kunde flytte ind allerede før den første. For der var saa renligt! -

142

Udarbejdelsen af den statistiske Opgørelse blev opsat til Dagen efter at Brodersen, allerede den tyvende i Maaneden, var flyttet. Men saa tog Jørgensen og han fat, og det gik rask fra Haanden. De sad alene, ved to enkelte Blus, i det store, varme, ellers mørke Rum.

Det er svært, saa det Arbejde fortner sig, sagde Jørgensen, da de gjorde et Øjeblikks Pavse.

Jamen jeg er ogsaa i rigtig Arbejdshumør i Dag, og saa er jeg saa glad over, at min Flytning er overstaet.

Ja, det var s'gu noget at tale Om overstaet, med at flytte et Par Værelsens Møbler hen i en anden Lejlighed. - Aa, sagde Jørgensen pludseligt og lod Pennen synke, medens han strakte Benene langt fra sig, De aner ikke, hvor jeg er lykkelig, over at det ikke blev til noget med min ældste Datters Feber; der er jo en hel lille Tyfusepidemi for Tiden, og de smitter hinanden i Skolerne, det er det meste, de bringer hjem fra dem. - Andet end Hospital, med at den ene blev syg, naar den anden var bleven rask, det har vi ikke kendt til, fra vi fik den første lille.

Han greb Pennen igen: Naa, videre fort! Vi maa skam være glade, over vi slap saa naadigt denne Gang; den mindste er der naturligvis altid noget med ...

De besluttede at holde op, da Klokken var ti.

Egentlig er det jo knusende fjollet af Direktøren, at han vilde have denne Opgørelse paa denne Tid af Aaret, i Stedet for at vente til Januar. Men det var - i en Anledning, som han sagde, Sprællemanden. Der ryger s'gu saadan et Stykke forløren Udenrigsminister i alle Danske, naar bare de faar en Smule mere end Konen hjemme at dominere med. Naa, men han sagde det jo ellers meget nydeligt med denne Aftensmad. Det skal saamænd blive helt morsomt engang igen at komme paa Kafé. Det har man ikke haft Raad til i de sidste tolv Aar.

Paa Vejen hen til Vimmelskafte nævnede Jørgensen, at han havde kendt den gamle Jonas' Søn.

143

Lauritz? Ham, som Hunden er opkaldt efter.

Ja. Det var en Døgenigt.

Jo, men det tror nu gamle Jonas ikke.

Den gamle Mand kan takke Vorherre, fordi han sparede ham for at tigge forgæves hos den Dreng.

Brodersens tænkte paa det, de havde talt om paa Kaféen forleden, at Jørgensens gamle Forældre nok havde kostet ham saa store Ofre, inden de nu omsider var døde paa Sygehjemmet.

Børn, sagde Jørgensen, der ikke gør alt for deres gamle Forældre, det er ikke Mennesker. Og de er værre end Dyr.

Han stod stille et Øjeblik under en Lygte: Naar man nu ogsaa selv har prøvet, hvordan man elsker saadan Børn ....

De to Herrer fik Plads ved Stambordet, efter at Jørgensen var bleven forestillet rundt.

Stor Ære, sagde han forbindtlig og skrabede med Fødderne. Han saa sig om, da de havde taget Plads: Her er hyggeligt. Det er virkelig helt oplivende. Ja, nu er det, Brodersen, om hvor meget, vi kan være bekendt at lade Aktionærene betale. Der maa jo ikke ske for stort et Afdrag i Dividenden. Men jeg er for Resten bleven sulten.

Ja, det tror Pokker, sagde gamle Jonas vægtigt, naar man kommer til at spise to Timer senere end sædvanligt. De skulde begynde med kold Gaas; den er udmærket.

Jørgensen saa et Øjeblik over mod Brodersen, men Bogholderen sagde: Nej, det er der ingen Mening i, synes jeg, lad os tage os noget ordentlig godt Smørrebrød og Ø1. Det vil sige, naturligvis, hvis De ønsker, Jørgensen -

Næ, det giver jeg Dem ogsaa Ret i, kære Kollega, som Tyskerne skriver til de største Kæltringer, det skal jo ikke være Skoleskovtur. Men jeg kunde dog for Resten lide at lapse mig med et Stykke med Laks jeg har - i tidligere Tider altid holdt meget af Laks.

Jørgensen saa igen engang omkring sig: Det er virkelig en hyggelig, lille Bule.

Ja, og saa et pænt Publikum, tilføjede Hilker med megen Styrke. Her skraas overfor, paa Hjørnet, den nye Kafé, Gudbevares, den skal være forgyldt paa alle Leder og Kanter, og Spejle, man kan tage fejl af og løbe lige lurk ind i! Men har De hørt om Skandalen derovre fra forleden? Der kom Stamgæster derfra herover og fortalte det.

144

Ja, den var køn, indskød Jonas.

Det var et Par af disse unge Overretssagførere, De véd, Kasserer, som der er saa mange af

Jo, Tak; Overretssagførere! Det er jo snart alle Gadedrengene i København. Det bliver ikke bedre, førend de faar ædt hinanden op i Konkurrencen, ligesom Halenegrene.

Ja, og se, saadan et Par Stykker, de tog en Aften ligefrem Pigebørn med derop.

Det er jo Værtens Skyld, sagde Fuldmægtig Enevold.

Nej, det kan en Vært saagu ikke gøre ved.

Det er enhver Vært udsat for.

Det mente Jonas ogsaa.

Nej, siger jeg. Tror De, nogen bød Hansen her det?

Man samtalede en Stund endnu om dette Emne, indtil Maden kom til de to Bankmænd Der var bleven stillet et lille Marmorbord sammen med de andre Herrer.

Skaal, kære Brodersen, i denne Ø1 fra Fad. Det danske Ø1, det er nu ikke som Tyskernes, det kan ikke nytte at sige det; men ned gaar det jo meget godt. Ja, i Leipzig, der spiste jeg saamænd paa Restaurant hver Aften hele Aaret rundt, lige saa længe jeg var der; det ved Gud, jeg gjorde ....

Senere hen paa Aftenen, da Toddyerne stod paa Bordet, bad Jørgensen Opvarteren om lige at bringe de tyske Aviser, han kunde lide at kige bare et Øjeblik i dem.

Naa, der har vi gamle illustrerte. Den ligner sig selv. Og naturligvis Berliner Tageblatt. Nej, det er mig for platbenet. Har De ikke Norddeutsche eller Tante Voss?

Hvad er det for en Dame? spurgte Jonas gemytlig.

Det er Berliner Vossische, saadan noget lignende som Berlingske her, meget søvndyssende til Tider, men ogsaa med udmærkede Artikler, brillante Beilagen og ikke med alle de mange Ørkenben i Redaktionen.

Mener De Jøder? spurgte Fuldmægtig Enevold.

Ja, de Herrer kender da nok den gamle Vittighed

Ørkenben! gryntede Jonas.

Jo, det siger Tyskerne, at disse kære Herrer Landsmænd af den anden Race, de har deres smukke Ben, fra dengang de vandrede de mange Aar i Ørkenen, saa var det jo om at træde godt bredt ned og

145

stikke Tæerne højt til Vejrs for ikke at faa for meget Sand imellem dem; det fik de den kønne Façon af

De andre lo, undtagen Fuldmægtig Enevold.

Jørgensen blev ved: Ach, die Beene, die Beene - Benene, kære! De røber dem altid, og dem faar de aldrig Bugt med, oin det saa er Muljøder i flere Generationer.

Gamle Jonas brast ud i en mægtig Latter: Mulj .... Muljø .... nej, den er for go'!

Ja, hvad Pokker, Faderen Kristen og Moderen Jøde eller omvendt, det kan da ikke blive til andet end Muljøde.

Hm! sagde Enevold, lidt alvorlig, jeg vil nu sige Dem, Hr. Jørgensen, at De har jo levet i Tyskland; men det vilde ikke være heldigt at faa dette tyske Jødehad overført her til Landet.

Nej, Død og Pine, jeg glemte, jeg var i Danmark. Her er jo Jøderne hellige, ligesom Kattene i Rusland.

Nu kunde de allesammen ikke lade være at le.

Jørgensen er helt kaad i Aften, sagde Brodersen.

Jamen jeg er ogsaa i udmærket Humør. Vi har det saa hyggeligt, saa maa man da kunne skælde lidt ud.

Han kaldte paa Opvarteren.

Jeg er saa fræk, Brodersen, og lader Aktionærerne give en Ekstratoddy.

Jonas og Tømmermesteren stemte i med: Ja, det er da meget rigtigt, og Brodersen skal sandelig ogsaa have en. Han sidder altid her saa peder anstændigt og nøjes med en eneste, mens vi andre kvæler to. Lad ham nu komme med paa Grisen for en Gangs Skyld ...

Skaal, de Herrer, Skaal! - Jørgensen hævede sin frisk ankomne Toddy. Og det skulde gøre mig ondt, om jeg havde stødt Deres Følelser ved mine Bemærkninger før. Herregud, jeg hader ikke nogen, men vi er da skikkelige Kartoffelnæser og Braksnuder allesammen, saa vi kan rolig grine lidt ad Krumsnablerne og Fladbenene, de griner saamænd nok af os iforvejen. Jeg kender dem godt fra Tyskland, de ligger med Skindforretningen over hele Landet, mit gamle Firma var snart det eneste store kristne Firma i Branchen. Nej, det er ikke mine Folk. Og som de kan holde sammen paa Penge! Det er ligefrem væmmeligt. Og de drikker ikke. Det er ikke, fordi jeg drikker, men den Maade, en Jøde, han kan lade være at drikke paa, det er noget ganske for sig selv. Jeg har altid tænkt i mit stille Sind, at det var vel

146

ogsaa noget, de havde fra Ørkenen og alt det Vand, han slog ud til dem af Klippen; det kan de ikke glemme, saa dejligt det smagte. -

Hyss! sagde Brodersen, og de andre blinkede over mod Jørgensen, der et hurtigt Øjeblik vendte sig paa sin Stol. Der var en ældre, jødisk Herre, som gik langsomt over Gulvet hen imod sin Stamplads.

Jørgensen gav sig øjeblikkelig til at spørge Jonas om noget angaaende Kasserervirksomheden oppe i hans store Kulforretning. Den anden gav tilfældigt nogle Oplysninger, der interesserede Jørgensen, saa de kom hurtigt i en livlig Samtale, som ogsaa Brodersen tog Del i, medens Fuldmægtig Enevold saa paa sit Lommeuhr, og endelig Tømmermester Hilker strakte paa sig: Nu skal vi skam hjem, Enevold. Mine Herrer! Det er blevet en halv Time over Tiden. De maa jo da ogsaa hjem engang, Brodersen!

Ja - i min nye Lejlighed, sagde Bogholderen.

Det er sandt, til Lykke med den!

Naar bare De ikke bliver skuffet.

Nej, det er jeg denne Gang næsten sikker paa, jeg ikke bliver.

Ja, sagde Enevold, der ogsaa var Ungkarl, det er Nummer et af alting, hvordan man bor ...

Stamgæsterne fik hurtigt deres faste Beløb afgjorte; det varede noget længere med Jørgensen og Brodersen, der vilde have Regningen skrevet op.

Medens de andre tog deres Frakker og Hatte paa, stod Jørgensen lidt og spurgte saa Opvarteren: Sig mig en Ting, har De nogen Kager, det vil sige gode Kager, paa denne Tid af Aftenen?

Ja, der er et Par Linsekager i Aften tilovers.

Linsekager? Ja de maa vel være gode.

Jonas og de andre blev utaalmodige. Den gamle stødte med Stokken i Gulvet.

Skal vi sige Farvel til dem! sagde Jørgensen dæmpet til sin Kollega. Godnat, de Herrer - han gik hen og trykkede deres Hænder med oprigtig Venlighed - og tusind Tak for i Aften; det har været mig overordentlig behageligt! Ja, Brodersen følger mig lidt paa Vej.

Nej, ser De, vendte han sig mod Brodersen, medens de tre andre drev ud af Lokalet, jeg vilde gerne have et Par Kager.

Ja, hvorfor ikke?

Og de er virkelig ikke tørre? spurgte Jørgensen Opvarteren, der stadig ventede.

147

Nej, de staar under Glasklokke.

Ja, naar de staar under Glasklokke, saa maa de jo kunne holde sig. Vil De lade mig faa to, men rigtig gode. - - Jeg skal sige Dem, Brodersen, det vil nu glæde min Kone saa meget at høre, at vi har haft det saa gemytligt. Og saa vilde man jo ogsaa gerne gøre hende en lille Glæde, en ganske lille Glæde. Nu ligger hun naturligvis vaagen, naar jeg kommer hjem, for den lille, som De véd. Og tit og mange Gange om Natten, af al den Uro og Vaagen, føler hun sig saa flov og mat, og jeg er gaaet ud og har smurt hende bare saadan en lille Skive Franskbrød, det synes hun, hjælper. Men se, naar man nu kunde komme hjem med et Par Kager, det var jo dog altid noget andet.

Kagerne blev bragt.

Det bliver altsaa de to Kager til paa Regningen, sagde Bogholderen.

Nej, hør, dem vil jeg s'gu selv betale. Ellers har jeg slet ingen rigtig Fornøjelse af det .....

Da Brodersen klædte sig af hjemme, svævede for et Øjeblik Jørgensens Kone, der maaske netop nu fik Kagerne, og saa Fru Redsted, som altsaa laa ind til Gaarden og sov, sammen til én Person.

148

Efter at Brodersen havde boet en otte Dages Tid hos Fru Redsted, spurgte han hende, om hun ikke brød sig om at læse hans Nationaltidende, saa kunde han jo saa godt give den ind om Aftenen, inden han gik hen paa sin Kafé; det var aldeles ikke nogen Ulejlighed.

Fruen takkede venligt: det kunde jo være rigtig rart, især i denne Tid, da hendes Mand desværre stadig var paa Rejse.

Hver Aften, Klokkeren ni, bankede Brodersen nu paa og kom ind med Bladet. Han så hende da sidde alene, ved Hængelampen, medens der var ganske mørkt i den øvrige Del af Stuen, og hun arbejdede paa sit Broderi. Men naar han traadte ind, lagde hun det i Skødet, saa op og smilede: Tak! Saa kan vi holde op med at slide for i Aften.

Og han vidste, at nu vilde hun indtil Sengetide sidde og læse i hans Avis og i nogle af de laante Bøger med lidt fedtede Bind, som laa paa den nederste Hylde af Etageren.

Der var noget ved den Kone, syntes Brodersen altid, der mindede ham om hans Moder, som havde været Enke og lige saadan siddet alene i en smal Et-Fags Stue - eller om hans ugifte Tante senere i Bedstefaderens

Hjem, hvor han var kommen hen efter sin Moders Død. Naar han nu, saa mange Aar efter, faldt paa at tænke over det, kunde han egentlig godt huske, hvor han som Dreng havde holdt forfærdelig meget af den Tante. Og det havde været saa besynderligt Dagen efter at hans gamle Bedstefader var død og de stod ved Sengen og såa ham ligge, klædt og stille, med et Smil i de sammensunkne Mundkroge; men Tanten stod med Frandsen, som var kommen der saa meget, i Haanden. Og da hun lagde Mærke til det forbavsede Blik hos Drengen, som dengang var en tretten Aar, saa sagde hun: Ja, Frandsen, det maa vi jo dog sige Frederik dér, at vi to skal gifte os med hinanden; men saa længe gamle Fader levede, kunde der jo ikke være Tale om det - Den Tante boede nu med sin Mand ovre i Varde, hvor han havde overtaget en Forretning, og af hele Slægten havde Brodersen kun hendes ældste Søster tilbage, der var en meget gammel Enke ude på Kristianshavn .... Om Søndagen gik Fru Redsted i

149

Kirke, og paa den Dag indeholdt Morgenumret af Nationaltidende netop saa megen Læsning. Saa snart Brodersen kunde høre hendes Skridt igen inde i Værelset, tog han Bladet og ringede paa Døren ud til Gangen. Hun takkede mange Gange for Venligheden og spurgte, om han ikke vilde komme ind og sidde lidt ned.

Lille Henny stormede straks lige op i Skødet paa Brodersen.

Nej, men nu skal du være artig, Henny, og ikke saadan genere. De véd ikke, Hr. Brodersen, hvor hun er utidig om Søndagen. Det er virkelig helt til at fortvivle over.

Moderen tog den lille Pige rask i Armen.

Aa, det er Synd, sagde Brodersen.

Nej, det er saamænd slet ikke. Det er bare, fordi om Søndagen, efter Frokost, kan hun ikke komme ned til Eslöfs og lege, for de er altid ude saa, hele Dagen. Men hun maa virkelig ogsaa være lidt hjemme hos mig og vænne sig til at lege i Ro, med sig selv. Tag nu din store Dukke. Hører du, Henny! Uh, sikken du har smidt den paa Gulvet! Fy, skamme dig!

Brodersen blev helt bange, for at den lille skulde give sig til at græde, saa haardt, fandt han, der blev talt. Og han syntes heller ikke, det klædte Moderen rigtigt.

Hør! sagde han pludselig, jeg kunde som Dreng lave og klippe saadan nogle Ting ud af Papir; lad mig se, om jeg ikke kunde more dig med det ....

Fra da af maatte Brodersen hver Søndag klippe ud Haner og Katte og noget, der skulde forestille Kjoler med Bælte og frynsede Skørter, af hvidt Papir og kulørte Papirer, som han købte i de forskelligste Farver. Og Barnet sad, eftertænksomt og stille, og legede med sine fine Sager, som hun stillede foran sig og byttede om med og købte hos sig selv og solgte igen.

Brodersen kom altid bestemt Klokken halv tolv, naar Fruen var vel hjemme fra Kirken og havde faaet sat sig hen med et Arbejde. Der var Sol paa i den lille Dagligstue netop paa den Tid af Dagen, Henny faldt hurtigt til Ro med alle sine brogede Papirsting, og saa var der heller ikke den Vogntummel fra Gaden, som ellers kunne genere Fru Redsted en hel Del. Al Kirkegangens Stilhed og Højtidelighed syntes hun svævede endnu omkring hende, lige til Orgelbruset og Menighedens Skridt imod Stenfliserne, og altsammen gled det ligesom saa underligt med ind i Hyggen her i hendes egen, lille, lyse

150

Stue, hvor Barnet smaapludrede, og denne Mand sad ved Vinduet, glad over at kunne glæde hendes lille Pige, medens han fortalte et og andet nyt fra Banken eller Kaféen, eller ogsaa snakkede om gamle Dage. Han var vokset op som lille Dreng her i Voldkvarteret lige tæt oppe ved Gammeltorv, og efter Bedstefaderens Død var han kommen i Huset hos en Kommunalærer, der boede i Larslejstræde, hvor Stiftelsen med de smaa Ruder sprang frem midt ud paa Fortovet og den høje, grønne Vold laa lige for Enden af Gaden. Men siden hen i Livet havde det jo ikke altid været ham muligt at finde noget, der passede med hans Midler, netop her i Kvarteret, derfor var han nu saa glad, det var næsten, ligesom han var kommen hjem igen!

Som hun sad dér, Fru Redsted, med sit Helligdagshaandarbejde og lyttede til hans Stemme og Barnets Smaapludren, kunde hun helt blive opfyldt af Taknemmelighed over, at denne fremmede Mand befandt sig saa vel hos hende, ganske alene i Verden som han var; men i det samme kunde der gribe hende en saa pinagtig Længsel efter hendes egen Mand, saa at Øjnene løb i Vand. Det forstod hun dog altid at skjule for Brodersen, og hun pudsede blot sin Næse. Han sad saa veltilfreds dér og skulde jo da heller ikke have noget at vide om, hvad der saadan kunde falde hende ind at tænke. Og saa desuden, lidt efter kom denne milde, hyggelige Fred med Mindelser fra Kirkegangen atter over hende ....

Det er en dejlig Roman, sagde hun saadan en Søndag, den, der staar nu i Nationaltidende.

Brodersen læste den ikke. Det var det eneste, han ikke læste i hele Bladet.

Nej, Herrer, de læser vel ikke saadan Romaner. Fader havde aldrig Tid til det, og min Mand, han har saa tit gjort Nar ad mig for det.

Naa, hvorfor skulde man nu gøre Nar ad det? Jeg vil for Resten gerne læse den Roman, det er jo hurtig gjort om Aftenen.

Ja, saa kunde vi tale sammen om den - Aa nej, afbrød hun sig selv, De bryder Dem vist slet ikke om at læse Romaner.

Jo, jeg har da læst flere.

Brodersen anstrengte sig forgæves for at huske, hvad det var for nogle; men flere var det da.

Og det er naturligvis ogsaa meget rigtigt, sagde hun, man skal læse, hvad der er sandt; det er det bedste. Men De kan nok forstaa, naar jeg saadan sidder med mit Arbejde til daglig for Broderimagasinet, og lille

151

Henny er hos Eslöfs, saa tænker man saa meget, og saa fortsætter jeg altid Romanerne, jeg læser; De forstaaer nok, inden de er sluttede. Det gjorde jeg ogsaa hjemme, som ung Pige, og det var tit meget bedre, syntes jeg, saadan som jeg lavede det, end som det virkelig blev i Romanen. Aa, det er saa dejligt, naar man sidder alene, at lade Tankerne saadan rigtig fantasere. - Men det forstaaer De vist slet ikke?

Jo, sagde Brodersen hurtigt, det gør jeg dog nok. Det forstaaer jeg meget godt. Det gør jeg virkelig. Jeg skal skam læse den Roman.

Ja, De kan faa den hos mig. Jeg fik jo Lov til at klippe dem ud og har gemt dem allesammen. Men hør, saa lover De mig, at De ikke siger det til min Mand, naar han kommer, for han har gjort saa forfærdelig Nar ad mig med mine Romaner.

Nej, det skulde Brodersen ganske sikkert love.

Hvornaar kommer for Resten Hr. Redsted?

Aa - hun rejste sig op og gik et Par Skridt hen over Gulvet - Gud ske Lov og Tak, han kommer paa Onsdag eller Torsdag i denne Uge og bliver Julen over til ind i Januar.

Som jeg har længtes efter min Mand! sagde hun stærkt.

152

Om Onsdagen, da Brodersen kom hjem, saa han til sin Forbau-selse, at hans Nationaltidende ikke stak i Kassen, og idet han traadte ind i Stuen, kunde han inde fra Lejligheden skelne en mandlig Stemme. Saa var det sikkert Hr. Redsted, der allerede var kommen. Det forekom ham egentlig saa underligt, skønt det var helt naturligt og ikke andet, end hvad han havde vidst, der vilde hænde.

Brodersen spiste til Aften. Men endnu inden han havde faaet sat Tingene hen igen, bankede det paa hans Dør.

Hr. Redsted traadte ind med Nationaltidende i Haanden.

Det slog Brodersen, at saa ungdommelig havde han egentlig ikke tænkt sig Manden, med stort, blondt, kruset Haar, røde Kinder og tykt, hængende Overskæg, som han med lange Haandbevægelser strøg nedad. Han maatte jo være mere end en halv Snes Aar yngre end Brodersen.

Maa jeg tillade mig at forestille mig som Manden i Huset! Min Kone gav mig en slem Overhaling, fordi jeg var saa fræk at snuppe Deres Avis ud af Kassen, hojstærede. Men De var jo ikke hjemme, og der var noget, jeg saa Pokkers gerne vilde se i Bladet, saa -

Ja, Gudbevares, sagde Brodersen, det spiller saamænd ikke mindste Rolle. Vil De ikke træde nærmere - og han strakte Haanden frem.

Tak, tacker saa meget; maa jeg trykke Deres meget ærede af Dags Dato, som en af vores gamle Rejseonkler plejer at sige. Naa, et Spørg, et andet Sludder; jeg haaber, De befinder Dem vel her i Familien?

Ja, det gør jeg rigt -

Saa bankede det igen paa Døren, men sagte. Det var Fru Redsted.

Ja, De undskylder, Hr. Brodersen, sagde hun, men så straks hen paa Manden og gik over til ham. Min Mand er saa utaalmodig og vil aldrig vente - hun tog Redsted under Armen og blev staaende saaledes, tæt op ad ham. Broderen lagde Mærke til, hun havde saadan et pænt, nyt, broderet Forklæde paa over Kjolen.

Og jeg vilde jo netop sammen med dig gøre Besøg hos Hr. Brodersen,
153

sagde hun op imod Manden. Synes du ellers ikke, Kristian, der er bleven pænt herinde?

Havde De egentlig tænkt Dem, min Mand så saadan ud? vendte hun sig uden at oppebie Svar og pludseligt mod Brodersen.

Han var noget i Forlegenhed med, hvad han skulde svare.

Nej, De havde naturligvis ikke tænkt Dem, min Kone havde taget saadan en Røver. Jeg har ellers været godt nok underrettet om, hvordan De så ud, Hr. Brodersen, for min Kone skrev -

Nej, véd du hvad - Fy, det vil jeg virkelig ikke have, du skal fortælle.

Diskretion, Ehrensache! Færdig med fire og fyrrer. De ser, Hr. Brodersen, naar en Kone tager Kommandoen, har vi stakkels Ægtepetere ikke andet at gøre end at lystre, træde af paa Tælling, ligesom i Tjenesten.

Ja, du har det vist rigtig drøjt, du, stygge Mand - hun lænede sig let ind til ham - du skulde hellere huske, hvad det var, du kom og skulde sige.

Ja, Død og Pine. Jo, min Kone og jeg vilde gerne spørge, om De ikke vilde gøre os den Ære og Fornøjelse m. m. p. p. at drikke deres Toddy i Aften inde hos os i Stedet for paa Deres Stambule.

Aa, du bruger saadan rædsomme Ord, Kristian! Stryg det Haar lidt bort fra Panden, det ser saa grimt ud, umandigt - Og saa vil De nok, Hr. Brodersen, drikke Deres Toddy i Aften sammen med min Mand. Det vilde jeg saa gerne have - og min Mand naturligvis ogsaa ....

De gik alle tre ind til Redsteds.

Værsaaartig, højstærede; skal vi ta' og flytte Bordet lige hen under Hængelampen; ja, vi har jo Hængelampe for Barnets Skyld. Det er nu for Resten storartet, men tror De, jeg gør Nar ad Dem, naar jeg siger, jeg har købt den Lampe for to Kroner og fem og halvfjerdsindstyve Øre fra ny af? Den koster tolv Kroner i Forretningen, men forstaar De, alle Stykkerne bliver forskrevet fra Tyskland, og saa samler min gamle Ven, Jakob B. C. Hansen, dem henne paa Graabrødretorv og sælger videre til alle de store handlende. Det er snildt, hva'? Saadan, op med Frederik!

Redsted skubbede Hængelampen saa højt op, den kunde komme. Vi skal jo ikke føre ind i Hovedbøger, Gud være lovet! En Cigar, værsaaartig! Brasilindlæg, Havannadæks. Gør mig den Tjeneste og læg
154

Mærke til, hvordan den Cigar smager Dem. Det er en Cigar, som Røikjær & Co. er ved at arbejde ind i hele Jylland, lidt dyb i Smagen, fyldig paa Tungen, saadan som Jyderne skal have det, dette Københavnertælling, det er ikke noget for de Folk. Han kan levere den til fem og halvtreds, et tusinde. Det er det glade Vanvid! Saadan en Kvalitet til den Pris! Det er ligefrem Synd for den Cigar, at den skal sælges til den Pris.

Fruen kom ind og bar en Bakke med varmt Vand og Sukker og Glas. Brodersen tænkte, at det var da en nydelig Sølvkande, Vandet var i, saa køn og stor.

Det var briljant, lille Øsse, sagde Redsted, du viser Stykket frem, Husets Stykke.

Hun smilede, tilfreds og glad: Min Mand mener Kanden her, pegede hun.

Jamen, den er jo ogsaa dejlig.

Ja, det har De s'gu Ret i, højstærede, den er dejlig med d. Gammelt, fint Prøvesølv! Nu kan jeg ikke vise Dem Stemplerne for Vandet, men min Kones Bedstefader har haft den og Oldefader med, ikke sandt? Det skal have været en gammel Kande til at hjemmedøbe Børn i. Vorherre maa vide, hvor de gamle Røvere har stjaalet den fra i Fortiden.

Fy, Kristian, det kan jeg ikke lide, du siger. Du skulde hellere spørge Hr. Brodersen, om han vil have Rom eller Kognak, for jeg vilde ikke tage ind, før jeg vidste det.

Uh ja, lille Pigebarn, nu sidder vi vist nydeligt i det, Hr. Brodersen vil naturligvis have Whisky.

Nej, Tak, jeg kan ikke udstaa Whisky.

Hør, véd De hvad, det er mig, der skal takke. Maa jeg trykke Deres meget ærede. De siger, som jeg, Spiritus for sig og Tørvefims for sig. Men for Resten er det jo kolossalt som Whiskyen arbejder sig ind! Ovre i Sverrig slaar den Punchen; der er tjent Formuer her i Skandinavien paa det Sprøjt. - Det var rigtigt, Øsse; det er en Kognak fra Potin i Paris; den er overladt mig af en Kollega. Kom nu her, Hr. Brodersen, og lad mig hjemmedøbe Dem en lille Toddy. De har Sukker?

Redsted hældte Vand af Kanden og Kognak til.

Brodersen fandt, det blev næsten lidt for rigeligt med Kognak.

Nej, bare rolig med de smaa Heste, den bliver ikke for stærk, for vi

155

skal begynde med at drikke min Kones Skaal. Hun foretrækker nu Hækletøjet for Drikkevarerne. Velgaaende, Øsse!

Herrerne drak.

Det er dejligt at komme hjem til dig, Øsse. Det ved Gud, det er. Ja, De véd nok, Hr. Brodersen, kært Barn har mange Navne, og Fanden har de fleste. Øsse, hun hedder egentlig Eugénie; det er efter Kejserinden af Frankrig. Men der var ingen Lykke ved det, for to Maaneder efter jog de hende væk, det Rak derovre.

Brodersen nippede igen til Toddyen; den var meget god: Jeg har for Resten tit tænkt paa, hvad Fru Redsted egentlig hed til Fornavn.

Og De har naturligvis troet noget helt andet, sagde hun.

Ja, jeg véd ikke; det er saa underligt, men jeg tænkte en Dag maaske Klara.

Redsted lo: Klara, ha, ha! Oh, Klara, hvorfor rødmer du bag Folkets Avis, eller Berlingeren, hvad det nu var i de Dage. Nej, véd De hvad: Klara -

Ja, det synes jeg da ellers er saadan et kønt Navn, sagde Brodersen.

Fru Redsted saa fra sit lille Hækletøj over paa Brodersen: Ja, det finder jeg med, sagde hun. Nu skulde du drikke med Hr. Brodersen, Kristian, og takke ham, fordi han er saadan en rar logerende.

Du griber hele Tiden paa en meget ubehagelig Maade ind i min Næringsvej, Øsse; det skulde jeg jo lige til at have sagt.

Han løftede Glasset: Maa jeg tillade mig at udtrykke min Glæde, Hr. Brodersen, over gjorte ærede Bekendtskab og paa Hustrus og egne Vegne takke for behagelig Imødekommenhed, som vil blive besvaret efter bedste Evne.

Ja, det vil den, tilføjede Fruen.

Der blev skaalet.

Lad mig nippe lidt med af dit Glas, for at jeg ogsaa kan drikke med Hr. Brodersen.

Du kunde saamænd godt lave dig en lille Gibernakker ogsaa, Øsse.

Nej, véd du hvad, det vil jeg virkelig ikke.

Jamen saa tag og spis nogen af de Chokoladerjeg havde til dig; jeg kan skam ikke lide, du sidder saadan med tør Mund, naar vi andre er gemytlige. De var jo saa rare, sagde du, de Chokolader, da du smagte paa dem.

Jo, men de skal gemmes.

Redsted strøg sig, helt ærgerlig, flere Gange ned ad det lange

156

Mundskæg; men saa rejste Fruen sig hurtig, gik hen og tog den hele Æske med Chokoladegodterne.

Det var for Resten ikke rigtigt heller, at jeg ikke vilde spise af dem. For det er jo saa pænt af dig, at du

har tænkt paa mig med dem - kære Kristian!

Hun gav ham et let Kys paa Kinden: Jeg vilde blot gemme de fleste af dem til Julegodterne. Saa skal baade du og Henny og jeg spise af dem.

Talen kom nu ind paa den forestaaende Jul. Det var Fru Redsteds Mening at faa Lov til at pynte et lille Juletræ til Henny oppe hos Familjen ovenpaa, som de jo ellers ikke omgikkes, for nede hos Eslöfs var Barnet selv evig og altid; om Aftenen skulde Træet da hentes i sin Potte og staa paa Bordet henne foran Spejlet, saa Lyset kunde skinne ind deri.

Javel, sagde Redsted, det kan blive storartet. Reklamespejl! Gammelt Butiksfig!

Men Brodersen fandt da rigtignok, at Henny skulde have et ordentligt, stort Juletræ, fra Gulvet til Loftet, og det skulde pyntes og staa inde i hans Stue; dér kunde Fru Redsted saa roligt gaa og lave det altsammen i Orden.

Hvor det var pænt tænkt af ham, mente Fru Redsted, forfærdelig pænt; om det virkelig ikke generede? Men saa var jo ogsaa et stort Juletræ meget dyrere, ikke saa meget for Træet, men for alt det, der skulde paa.

Naa, lille Øsse; nu, vi tjener svært paa vores kære Lejer, saa la' rulle Marie! Vi gaar ned ved Havnen, jeg har en Forbindelse; der kommer flere og flere svenske Juletræer hvert Aar. Det er ligefrem bleven en stor Artikel.

Fru Redsted var forfærdelig glad, over at de virkelig skulde have et rigtig stort, smukt Juletræ, med en Mængde Lys.

Ja, og jeg skal klippe Masser af kulørte Ting, sagde Brodersen. Desværre kan jeg ikke selv være med om Aftenen, for saa er jeg altid hos min eneste Familie nu her i Byen, min gamle Tante.

Jamen det var dog kedeligt. Forfærdelig kedeligt, gentog Fru Redsted flere Gange.

Jo, men De kan jo nok, Hr. Brodersen, komme lidt tidlig hjem, naar De har faaet lagt den gamle Dame ned til Varmedunken. Vi kan

157

skam ikke undvære Dem; vi regner Dem allerede helt med til Familjen. Det ender med, at Øsse og jeg gaar hen og adopterer Dem.

Aa, du er *for* gal, Kristian, med alt det du siger; du skulde skamme dig!

Hun saa beundrende op paa Manden. Brodersen rystede paa Hovedet og slog ud for sig med Haanden. Og de lo, alle tre.

158

Dagen før Juleaften vilde Jørgensen gøre et sidste Forsøg paa at faa den unge, administrerende Direktør i Banken til at gaa ind paa en Forandring af Skranken, som Kassereren længe havde foreslaaet, men stadig mødt Indvendinger imod.

Skal det gøres, skulde det jo være nu i Helligdagene, sagde han, og hva', Herregud, det unge Menneskes Forstand lader jo snarere til at tage af med Aarene end omvendt, saa det kan saamænd ikke nytte at opsætte det længere ....

Efter et langt Ophold inde i Direktionsværelset, kom Jørgensen ud, meget varm, kunde hele Personalet se, uagtet han var ganske bleg, kun med nogle stærke, røde Pletter i Kinderne. Han sagde slet ingenting, gik blot straks til sit Arbejde.

Brodersen tænkte, at der blev vist dygtigt at skælde ud paa, naar de gik fra Banken; han undrede sig blot over, at Jørgensen ikke allerede forinden kom hen til Bogholderens Pult for at give lidt ondt af sig.

Men Kassereren sagde ikke det mindste, blev kun, med hver Time der gik, mere og mere blussende ophedet og tilsidst helt rød i Ansigtet; han tørrede sin Pande, den ene Gang efter den anden.

Da Klokken var tre, og der blev lukket, sagde han blot til Brodersen: Jeg føler mig ikke vel.

Lad nu være at ærgre Dem saa meget, mente den anden, hvad der saa er bleven sagt eller ikke sagt. Det har De ikke godt af Husk paa, De er ikke stærk.

Næ, naturligvis. Sprællemænd og Vigtigpraase, de forstaar sig jo paa Sagerne, og en anden, der gør Arbejdet, man har naturligvis ikke Begreb om, hvordan det skal ordnes paa en praktisk Maade. Det er jo nemlig ikke efter System Ebeltoft, det, man foreslaar, eller ogsaa à la Kancelibygningen med Etatsraadskasserere og et ærbødigt ventende Publikum. - Gud Fader bevares, Brodersen, at man nogen Sinde tog fra sin Plads i Tyskland, hvor man dog levede imellem Forretningsfolk!

159

...Den næste Morgen mødte Brodersen, paa Vejen til Banken Jørgensens tiaarige Datter. Hun kom med Sygemelding fra Faderen.

Bogholderen trak Øjenbrynene lidt til Vejrs: Hm! Ligger han? Er han bleven rigtig syg?

Ja, Fa'er har spyttet Blod igen; han ligger med Is i Munden. Det er Mo'er, der har skrevet Brevet. For Fa'er vilde have, det skulde være skriftligt.

Hør, min lille Pige, gaa et Øjeblik med ind i Banken, jeg vil bare give dig et Par Linjer hjem til Mo'er.

Og han skrev:

Højstærede Fru Jørgensen! I Besiddelse af Deres ærede Sygemelding af Dags Dato, som jeg skal overgive Direktøren, tillader jeg mig at udtale min levende Beklagelse af Deres Mands Sygdom. Forhaabentlig vil den sikkert vise sig at være af rent forbigaaende Natur. Jeg beder ham hilset mange Gange, samtidig med at jeg overfor Dem udtrykker Ønsket om en efter Omstændighederne dog velsignet Fest. I Morgen, første Helligdag, vil jeg tillade mig at se ud til ham.

Deres med Højagtelse ærbødige
Brodersen.

Gud skal vide, om det ikke bliver farligt, denne Gang, tænkte han, da han gav Pigebarnet Brevet; Terminen havde taget saa stærkt paa Jørgensen i Aar.

Det samme sagde han til Direktøren.

Ja, kære Hr. Brodersen, sagde den unge elegant paaklædte Herre, det vilde selvfølgelig gøre mig ondt. Hr. Jørgensen har jo nok af og til maattet forsømme paa Grund af Svagelighed; paa den anden Side har han virket i Banken fra dens Stiftelse og er en omhyggelig og paalidelig Kasserer. Men jeg tilstaar, at hans Optræden hyppigt er forekommet mig mindre behagelig. I Gaar, i Anledning af dette forlængst uddebatterede Spørgsmaal om Forandring af Skranken, optraadte han paa en baade højst uelskværdig og - jeg tør sige - tillige upassende Maade. -

Jo, Hr. Direktør, det vil jeg saa gerne tro, men -Jørgensen er værst mod sig selv. Hans Helbred kan heller ikke taale al den Ærgrelse - ja,

160

det vil sige - naturligvis ogsaa hans Opfarenhed Men han mener ikke noget med det; han er et retskaffent Menneske.

Jo, bevares, det anerkender jeg i fuldt Maal; men lidt, om jeg saa maa sige, *Kultur*, Hr. Brodersen, det er noget, jeg - ogsaa for Bankens Skyld - sætter megen Pris paa hos vore Funktionærer, og da ganske særlig de overordnede. Lidt *Kultur*, gentog Direktøren og lod en spinkel Blyant, som han havde siddet og vippet med imellem Fingrene, falde ned paa Klatpapiret. - De skal tilbringe Juleaften hos Deres Familie?

Ja, sagde Brodersen. Men jeg haaber nok, jeg kan komme tidligt hjem, fjøede han til, uvilkaarligt.

Direktøren betragtede ham lidt forbavset: Jamen hvordan? De er jo ugift.

Jo, men jeg bor hos saadan rare Folk.

Naa, saaledes. Og som De har boet hos længe, kan jeg tænke.

Ja, sagde Brodersen bare.

Direktøren rejste sig: Saa vil jeg ønske Dem, Hr. Brodersen, en rigtig glædelig Jul.

Tak, Hr. Direktør, i lige Maade.

Der var en lille Pavse, saa sagde Brodersen, mens han var ved at trække sig tilbage imod Døren: Maatte jeg ogsaa tillade mig i Morgen, naar jeg gaar ud til Jørgensen, at bringe ham en Hilsen fra Direktøren?

Ja, det véd jeg s'gu ikke rigtig hvad jeg skal sige til. - Men enfin, meinetwegen, jeg lader ikke Solen gaa ned over min Vrede. Vil De ønske ham en god Bedring!

Da Brodersen kom hjem fra Banken, stod Juletræet, halvt pyntet, inde i hans Stue, men Fru Redsted var der ikke. Det havde han egentlig sikkert ventet, for det var jo ikke saa meget længe endnu, man kunde se ved Dagens Lys; og gaa omkring ved Lampe og pynte, det var dog ikke saa rart.

Han gav sig imidlertid roligt til at gøre nogle kulørte Smaating færdige, som skulde hænges op med, men standsede midt i Arbejdet, for det var dog besynderligt, at han ikke hørte en Lyd fra hele Lejligheden.

Brodersen bankede paa Døren derind til. Ikke noget Svar. Endnu en Gang. Heller ikke noget.

161

Omsider lød der Skridt paa Trappen. Han kunde ikke bare sig, men lukkede op fra sin Stue ud til Gangen. Det var Fru Redsted i Hat og Kaabe og lidt forpustet.

Ja, det er sandt, Træet! sagde hun straks uden egentlig at sige God Dag. Jeg kommer lige paa Øjeblikket ind til Dem, Hr. Brodersen.

Men det varede noget, og da hun endelig kom og tog fat, kunde Brodersen godt mærke, at hun ikke var saadan glad som i Gaar, da de, alle tre, Manden og hun og Brodersen, havde rejst Træet og begyndt at lave det til.

Er Deres Mand ude? spurgte han venligt.

Ja, Redsted hjalp mig noget med Træet, men saa maatte han gaa. Der var en Ven, han havde lovet at komme et Øjeblik op til. Og saa gik jeg en lille Tur - jeg mener, der var jo naturligvis ogsaa noget, som jeg havde at besørge. -

Lidt efter spurgte hun: Har De mange Venner, Hr. Brodersen?

Nej, jeg har saamænd ikke nogen. Det vil sige, naturligvis Jørgensen, ham holder jeg jo meget af, og Jonas og de andre, vi er jo ogsaa rigtig gode Venner, men saadan -

Ja, mener De rigtige Venner, Venner for Livet, spurgte hun hurtigt, det har min Mand saamænd heller ikke, men De forstaar nok, min Mand, som Rejsende, han lærer jo saa forfærdelig mange Mennesker at kende -

Deres Mand kommer nok snart hjem igen, sagde Brodersen beroligende.

Ja, det er saamænd ikke derfor - det mente jeg heller ikke, vi faar ogsaa Træet gjort meget hurtigere færdigt, naar han ikke er med, for han skal prøve alting saa mange Gange og lave om paa det.

Hun gjorde det lille, raske Tag med Hovedet op efter, som Brodersen allerede kendte godt, og benede op paa den korte Trappestige: Vil De række mig!

Brodersen stod og rakte, og hun hængte ud paa Grenene; han maatte somme Tider gaa til højre eller venstre for at se, om Tingene var kommen til at hænge pænt.

Paa en Gang lagde han Mærke til, at der løb Taarer ned ad hendes Kinder, men han hørte hende ikke græde, og havde heller ikke kunnet sporet noget i hendes Stemme.

Han stod ganske stille. Øjnene omsluttede hele hendes Skikkelse, som hun stod deroppe paa Trappestigens øverste Trin, saa spinkel og lille, syntes han paa en Gang.

162

Ræk mig mere! sagde hun. Men forinden havde Brodersen set hendes hastige Bevægelse, deroppe imellem de grønne Grene, med Bagen af Hænderne mod Kinderne, for at tørre Taarerne af.

Og i Stedet for at række hende noget, kom han til at gribe hendes udstrakte højre Haand, som virkelig føltes fugtig.

De maa ikke græde, sagde han. - Kære Fru Redsted, varede det lidt, inden han fik frem.

En Smule vakkende stod hun endnu et Øjeblik deroppe paa Stigen, saa gik hun ned ad Trinene, lige over til Brodersens store Lænestol og satte sig. Dér brast hun i Graad, med Hænderne for sine Øjne.

Han stod midt ude paa Gulvet, forvirret, halvt ulykkelig. Røre ved hende turde han ikke, og syntes han ogsaa var saa underligt. Og tale til hende - hvad skulde han sige? Hvad skulde han i det hele taget gøre?

Han stod noget, gav sig raadløs til at gaa nogle Skridt og kom hen til det lille Bord. Der stod Lampen - det var ogsaa næsten ved at blive mørkt. Han tændte den omhyggeligt og rullede Gardinerne ned for alle Vinduerne.

Da han kom tilbage fra det sidste Fag, havde hun rejst sig. Øjnene missede lidt mod Lyset, hun førte endnu engang Lommetørklædet op til dem.

Undskyld, Hr. Brodersen, sagde hun, at jeg har baaret mig saadan ad. Det, som er gaaet mig imod i Dag, er Ting, som jeg, sidst af alt i Verden, skal lade nogen anden mærke noget om.

Brodersen fik ved hendes Ord en underlig Følelse af at være tilovers.

De maa ikke være vred paa mig.

Han rystede blot paa Hovedet, med Øjnene stadig ved hende.

Og De hjælper mig nok med at faa pyntet Træet færdigt.

Brodersen følte sig helt lettet, da Fruen lidt efter lyttede og sagde: Der kommer min Mand.

Redsted traadte ind, med en stor Pakke under Armen. Brodersen kunde mærke, han lugtede let af Portvin, men trykkede glad hans Haand.

Det var da rart, at De kom, udbrød han oprigtigt.

Den anden var i godt Lune over den venlige Modtagelse: Hr. Brodersen, jeg har tilladt mig at købe en ganske beskedne Gave til Dem, naar vi har den Fornøjelse at se Dem siden, efter at De har gæstet Familjens

163

Kødgyder. Her kommer jeg i det hele taget med det sidste Pulver - og han viste sin Pakke frem - kære, lille Øsse, der er ogsaa en sidste Bagatel til dig, min Ven, og til lille Henny. Nu gør vi Træet færdigt i en Gesvindighed og faar et rigtig godt Humør paa. Herregud, det er jo da kun Juleaften én Gang om Aaret. Ikke sandt, lille Øsse! -

164

Juletræet var bleven færdigt saa sent, at Brodersen maatte skynde sig alt det, han kunde, for at naa i Tide ud til sin Tante paa Kristianshavn. Der blæste en skarp og smeldende Vind, som fik alt hvad der var en Smule løst og bevægeligt paa Husene til at dirre; en fejende Snebyge førte den for en kort Tid med sig. Butikerne havde alle aabent og oplyst endnu, men der saas kun faa Mennesker paa Fortovene, og de, der var, gik hurtigt.

Brodersen følte sig lidt ærgerlig til Mode, over at han i det hele taget skulde ud i saadan et Vejr, og saa var der nede ved Kristiansborg Slotsruin ingen Sporvogn at faa fat i, og det, der var hændet hjemme, vilde han slet ikke tænke paa, fordi det forekom ham underlig ubehageligt.

Men ude hos Tanten var der velsignet varmt og en dejlig Lugt, som mindede ham om hans Barndom. Der blev spist Gaasesteg og drukket Punch til, og bagefter spillede Brodersen Halvøres Whist med Tanten, hendes gamle Veninde, Enken Termansen, født Dorschæus, og den endnu ældre Hr. Dorschæus.

Klokken ti kom Droskekusken Kristen Hansen og hentede de to Sødskende, som boede sammen langt ude ad Amagerbro, i et af de gamle Huse med Have til, hvoraf der endnu stod nogle Stykker.

Brodersen gik den anden Vej, ind mod Byen. Da han var naaet over Knippelsbro, tænkte han, at med den Gang kunde han være hjemme allerede et Kvarter over ti - men stoppede saa pludseligt op og gik uvilkaarligt en Omvej ned mod Langebro, langs med Havnen.

Blæsten havde lagt sig, en storfugget Tøsne faldt nu næsten lige ned fra oven, flimrede i Skæret af en Lygte eller en Skibslanterne og blev til et grødet Sjap. Godt var det, man havde sine nyforsaaede, dobbeltbundede Støvler paa! Ved Bolværkerne var der Lys at skimte i nogle af Sejlskibskabysserne, og fra en af dem steg en skarp, lys Røg i Vejret; længere oppe, i Nærheden af Langebro, ragede det høje, mørke Skrog af en Damper frem, med Lys bag Køjerne, og der lød høj Tale og Harmonikamusik; det maatte være en af de engelske

165

Kuldampere - i den Roman fra Avisen, som Brodersen var begyndt at læse, var der Tale om en engelsk Fragtdamper, og den unge Mand stod paa dens Dæk, mens Sneen faldt, og det store Skib gled ned ad Millionbyens mægtige Strøm, eller hvordan det nu var - om nu Fru Redsted fik Ret i, at det vilde gaa i Romanen saadan, som hun havde tænkt sig det? -

Brodersen drejede om nede ved det store, ganske mørke Bryghus. Nu maatte han hjem, det var Synd at lade dem vente, begge to; de havde sagt, at der var Foræringer til ham med; det var næsten altfor venligt ....

Han blev modtaget af glade Ansigter, men fik Skænd.

Der har s'gu været unge Piger hos Tanten, sagde Redsted.

Fru Redsted så veltilfreds og lykkelig ud: Ja, hvorfor skulde der ikke kunne have været det? Hr. Brodersen er jo da en ung Mand endnu.

Jamen ikke, saa det gør noget, mente Redsted; ja, det vil sige, Gudbevares, om Forladelse, Hr. Brodersen, fordi man er lidt op i fyrrerne, der er s'gu ikke noget forsømt endnu. Gamle Drackenberg oppe i Norge, han giftede sig fjerde Gang, da han var hundrede og seks og fyrrer, men han var jo naturligvis i Øvelsen.

Fru Redsted tjattede sin Mand over Fingrene. Brodersen sad og tænkte kun paa, at Fru Redsted var saa aldeles forvandlet fra før - med den smilende Mund og røde Kinder og glade Øjne.

Aa, sagde hun, som lille Henny var lykkelig! Det var en stor Synd, De ikke så det, De, som er saa god imod hende.

Ja, og jeg har spillet Avekat for hende hele Aftenen igennem; de ku' s'gu engagere mig i Morgen, den Dag til zoologisk Have i Stedet for Abeparadiset; der skulde nok komme Folk.

Kristian har været sød, sagde Fru Redsted Og her er Foræringerne.

Der blev lagt to smaa Pakker foran Brodersen. Fra Redsted var der et Cigarrør, hulet ud af et Gaaseben, som var poleret og gjort fint.

En gammel Idé, forstaar De, kære, men fikset op, gjort chic, bragt ud som Artikel af en af mine Venner; dygtig, lille Fyr! Jeg vil sige Dem, *nu* kan De ryge af det og et halvt Aar til, saa maa De smide det i Brokkassen. For saa gaar alle Bondekarlene i hele Danmark, Norge og Sverrig med Kolonier og Bilande omkring med Gaasebens Cigarrør. Det er ingenting, det er en Bagatel, det er noget Juks, men det er en Idé, derfor er det morsomt.

166

Og De lukker slet ikke op for *min* Gave, Hr. Brodersen? spurgte Fruen.

Jo, bevares vel; nu skal jeg straks -

Hun trykkede sin Mand i Haanden og beholdt den: Det er din Skyld med alt dit Vrøvleri.

Brodersen maatte et Øjeblik med Øjnene følge hendes Bevægelse, saa pakkede han en lille Fløjels Mappe ud.

Ja, jeg havde jo ikke Tid til selv at arbejde noget, men saa købte jeg den. Den er til at gemme Føljetongerne i.

Ja, det er ligegodt den stiveste, jeg har hørt i denne Konges Tid, at Øsse har faaet Dem til at læse Føljetongen. Hun kunde jo alligevel ikke lade være at fortælle mig det. Jeg vil nok sige: Bleg, slank og mager stod den unge Don Johan i et Hjørne af Balsalen -

Saa dumpede det Brodersen ud af Munden: Ja, jeg læser den saamænd ikke saa meget for de Historiers Skyld.

Nej, sagde Fru Redsted, Hr. Brodersen, han er saa pæn, han læser den for min Skyld ....

Siden var de, alle tre, inde at se Barnet ligge at sove, med Dynen halvt skudt af sig og det lille Ansigt vendt lige i Vejret. Den nye Dukke laa ved Siden af hende, og et af Brodersens kunstfærdige, kulørte Papirnet havde hun krammet ind i Haanden; Moderen kunde ikke faa hendes smaa Fingre vristet ud deraf Saa maatte Nettet sammen med Haanden ned under Dynen.

Hvor man elsker saadan en Unge! sagde Fru Redsted og stak Armen ind under Mandens.

Ja, sagde han, de er s'gu sjove.

Jeg tror nu ogsaa, Henny er et ualmindelig rart lille Barn, mente Brodersen.

Hr. Brodersen, De er ikke blot i al Ualmindelighed, men overfor Forældre i Særdeleshed en ganske

overordentlig gangbar logerende ....

Klokken var saa mange, at Fruen tænkte paa at gaa til Ro.

Det har været en *dejlig* Juleaften; men vi skal jo ud i Morgen.

Brodersen vilde sige Godnat.

Nej, sagde Redsted, med Deres Tilladelse, saa trækker vi lidt ind til Dem, jeg mener De og jeg, og lukker op for Tobaksrøgen herinde. Og saa tager vi en ganske lille fin halv Toddy, bare saa længe du gør dig i Stand, Øsse.

167

Jamen heller ikke længere, hører du, Kristian.

Et Kvartér, og ikke en Tomme længere. Amager!

Redsted gjorde Taget op mod Halsen, som om Hovedet skulde hugges af ham ude paa Amager.

Fruen vilde da saa i hvert Fald bære Toddyerne ind for Herrerne.

Det slukkede Juletræ stod midt paa Gulvet inde i Brodersens Værelse, Lampen fik Plads paa Skrivebordet, Bakken med Glassene blev sat paa det sammenslaaede Spillebord, der blev trukket hen til Chaiselonguen.

Det er lidt paa Feltfod; det er netop gemytligt, sagde Redsted.

Fruen og Brodersen sagde Godnat til hinanden og Tak for i Aften. Redsted stod henne og lavede Toddy til, men da hans Kone vel var gaaet, vendte han sig mod Brodersen og sagde: Saadan vendte vi Madam Svendsen!

Hva'beha'er?

Den anden kneb Øjnene sammen: Javel, Hr. Bogholder, De har s'gu lært mer' end at regne med Brøker. Tror De ikke, jeg kunde se paa Dem, da jeg kom hjem i Eftermiddags, at De havde mærket, den stod paa Stormvej i Familjen. De er en Mand, kære, og jeg har faaet et Satans briljant Indtryk af Dem, og min Kone har en voldsom Tillid til Dem; De maa s'gu hjælpe mig, hvis der skulde komme noget mere paa.

Brodersen saa i allerhøjeste Grad forbavset paa ham.

Ja, højstærede, jeg kan ikke forklare Dem det i Detalje i Aften, men De kender Livet, og jeg var otte og tyve Aar, da jeg blev gift, og før i Tiden havde jeg blandt andre kendt en, nu er hun Enke, det vil sige, Manden er stukket fra hende, jeg har haft hende boende i Aarhus, etableret i Brødforretning, og i Odense i Blomsterforretning, lige skidt alt sammen, hun har kostet mig Masser af Penge, nu er hun taget til København. Bums, Kakkellovn! Engang, for nogle Aar tilbage, kom der et anonymt Brev til min Kone. Jeg fik klaret den. Jeg løj, som om de vilde skære Halsen over paa mig. Det er man nødt til, man kan jo ligefrem ikke forsvare andet. Hun gik her og var saa lykkelig og vel tilfreds, hun skrev Breve til mig paa seksten Sider ligesom i Forlovelsesdagene, saa har man jo den Pligt at gøre hvad man kan i et hyggeligt Familjeliv, som De nu ogsaa har set her i Aften. Og saa kommer Barnet til! Der er jo ingen Valg, det *skal* klares, og det *blev* klaret, men det kneb. Og noget bliver der altid hængende alligevel,

168

Nervøsitet og Djævelskab; Fruentimmer er Fruentimmer. Og saa alle de Pengeudgifter, man har haft, som sagt! Det tager paa Humøret, det ene med det andet, og paa Rejserne, hvor man kommer hen, der er s'gu Bekendte nok og Pigebørn! I Provinserne - de er kommen morderlig med, og i Sverrig og Norge, naada! De kan nok forstaa, under tungsindige Forhold, man skulde ikke gøre det, det er en Fejl, men saa slaar man bagud; vi er allesammen Mennesker. Men det var det, jeg vilde fortælle Dem. Ser De, disse Postbude, de respekterer jo ikke Skygge, at Folk skriver Juleaften i Hjørnet af Brevene, saa der kommer saadan en Reservebonde og leverer et Brev af midt paa Dagen, hvor jeg et Øjeblik ikke er hjemme, med Dameudskrift, forstaaer De, til Hr. Kristian H. Redsted - der var, hvad der skulde være, Tak! Gud være lovet og priset, da jeg faar brækket det, og min Kone staar ved Siden af, saa er der ikke skrevet andet deri end Glædelig Jul! men med alle deres forbandede Prikker og Tankestreger nedenunder, Pigebørn. De kan jo nok begribe, at det kogte op i alle de gamle Historier. Hvad der nu ogsaa gaar af saadan et Pigebarn at sende den Sort Ting ind i Huset, eller hvordan det hele hænger sammen; jeg masede jo derhen, men hun var ude. Nu fortæller min Kone mig i Aften, efter at vi er bleven gode Venner, at *hun* ogsaa var stormet ud og havde rendt rundt paa Gaderne uden at have noget at gøre, ligesom i Romanerne. Gift Dem aldrig, Hr. Brodersen, det er s'gu en vanskelig Branche. Og De maa hjælpe mig som Med-Mandfolk, forstaaer De, med at holde Humøret oppe i Konen. Som sagt, hvis der skulde udvikle sig noget videre, haaber jeg paa Støtte efter behagelig nærmere

Aftale. Det er jo det, jeg siger, som nu i Aften, efter at jeg havde faaet hende beroliget, og Barnet gjorde jo meget til det, kan man saa tænke sig noget hyggeligere og behageligere? Naturligvis, man *bliver* jo til et bedre Menneske i Familjelivet, det kan ikke nægtes. Skaal!

Redsted saa paa Uhret: Kvarteret er s'gu omme. Hun skal ikke vente et Minut over Tiden. Det vilde være stor Synd.

Han rejste sig: Godnat, højstærede, og Tak for i Aften og velvillige Tilsagn! Det er saa behageligt at staa overfor en Mand, man møder med fuld Tillid.

Redsted hilste endnu en Gang med et lille Buk, paa Tærskelen ind til sin egen Stue. Brodersen stod, næsten uden rigtig at have samlet alt det, han havde hørt, og kunde længe ikke lade være at blive ved
169

at se hen imod Døren, hvor igennem Redsted var gaaet bort. Han syntes næsten, som om den skulde blive lukket op igen, og noget nyt og mærkeligt komme ind ad den.

170

Kasserer Jørgensen boede ude i en af Sidegaderne til Vesterbro, af dem, der gaar ned mod Kalvebodstrand. Juledag, ved Middagstide, var Brodersen paa Vej ud til ham.

Bogholderen havde, som han altid plejede det første Helligdag, været henne at høre den Præst, der havde konfirmeret ham, og i Kirken anstrengte han sig for at følge hvert Ord meget nøje og opmærksomt. Men under Bønnen for Kongehuset, og da Præsten sagde Ordene: skærme og bevare, var han igen kommen til at tænke paa Fru Redsted og alt det mærkelige, der var hændet i Gaar, og at hun dog for alt i Verden ikke maatte faa nogen Anelse om hvad Redsted havde fortalt, om saa Brodersen skulde lyve lige saa galt som Manden selv - naar de var to om det, skulde de vel nok kunne faa gjort hende tryk - og lykkelig som om Aftenen - Brodersen mindedes det glade Smil, hvormed hun havde takket Manden, fordi hun skulde have en Fjerdedel af Brodersens Leje til sin egen lille private Kasse - hun havde vist gaaet meget igennem med Penge og var dog saa økonomisk og vant til at vende og dreje paa Skillingen, lige fra Barndommen af, som hun havde fortalt ham det, inden Redsted kom fra Rejse - saa hyggeligt og hjemligt for Brodersen at høre om, for saaledes var jo ogsaa hele *hans* Liv gaaet, fra Barndommen igennem Ungdommen og lige til nu, hvor han kunde lægge pæne Summer hen hvert Aar. -Heldigvis, hvis det skulde blive nødvendigt at hjælpe lidt til for hende, saa havde han Raad til at lægge paa Lejen ...

Salmesangen havde lydt omkring ham, velgørende og højtidelig, da han traadte ud af Kirken, var det straalende klart Vejr. Det havde ogsaa i Aar været en ualmindelig smuk December, fint, let Frostvejr, egentlig lige fra den Dag af, da han var flyttet ind til Redsteds. Hvor det dog i Grunden var mærkeligt at tænke sig, det kun var en Maaned siden! Han syntes næsten, det kunde være ligesom flere Aar..

Naa, han maatte gaa lidt raskere til.

Synd var det, at Jørgensen skulde ligge netop paa en Dag som i Dag, hvor det var ganske stille; ellers hørte Brodersen ham altid skelde

171

og smelde over den evindelige Vind ude ad Broerne, som nok endte med engang at blæse ham Lungerne ud af Livet og hen ad Brostenene. Brodersen vilde da heller ikke for alt i Verden have boet i saadan en snorlige og bred Rutchbane for Storm og Slud. Saa meget hellere inde i et af den gamle Bys mest indeklemte Kvarterer, dér var dog lunt i hele den raa Tid, krumme og smalle som Gaderne var byggede, om de ogsaa kunde blive noget trykkende og lugte lidt, Sommerdage. Voldkvartéret, hvor Brodersen selv boede, vilde han nu slet ikke tale om, saa hyggeligt som det endnu bestandig var imod disse lange Rader fire Etages Huse, allesammen lige høje og lige brede og med Gadedøren paa det samme Sted, saa man kunde gaa forkert i dem. Jørgensens Hus tog man nu for Resten ikke fejl af, fordi det laa lige overfor det eneste lille, gamle Hus i hele Gaden, en lav, rød, to Etages Bygning, der var Kontor for en Brændselsforretning, som endnu havde en aaben Plads derude. Dér voksede et Par Træer, midt imellem store Kuldynger. Det var Jørgensens Glæde, at han ikke havde fremmede Mennesker lige paa Næsen af sig, som han sagde, men fri Udsigt og lidt grønt om Sommeren ....

Paa Trappen mødte Brodersen Jørgensens ældste lille Datter.

Jeg har været paa Apotheket, Fa'er har det meget bedre.

Naa, men det var da dejligt!

Vi skal have Juletræet tændt inde hos ham i Aften. Det skal staa paa Bordet henne ved Sengen.

Men Fru Jørgensen tog fra den mørke Korridor Brodersen til Side og ind i Dagligstuen modsat dér, hvor Soveværelset laa. Idet de traadte fra Gangen frem i Dagslyset, slog det Brodersen, hvor Konen dog saa lille og spidsnæset, mager og rødøjet ud.

Hun tog undskyldende med Haanden op til Haaret: Ja, Hr. Brodersen, jeg har jo daarlig haft Tid til at gøre mig rigtig i Stand, jeg har haft saa travlt til Morgen med Børnene, de havde jo faaet noget Legetøj i Gaar, og saa var det at faa dem klædt paa og ud af Huset, for min Mand kan ikke nære sig for deres Spektakel. Det kan virkelig ogsaa gøre helt ondt i Hovedet.

Fru Jørgensen tog sig atter, træt, op til Panden: Aa, Hr. Brodersen, bare jeg faar Lov til at beholde ham denne Gang!

Stemmen var ganske sagte, Øjnene blev røde af Vand: Jeg er saa bange.

Lommetørklædet kom frem, medens hun talte videre, besværligt
172

og klumpet: Og saa dette her med Direktøren! Aa, naar jeg tænker paa, at det var *min* Familje, der fik Jørgensen hjem fra Tyskland, saa han kom ind i Banken!

Ja, hvad vil det sige med Direktøren?

Direktøren har jo sagt min Mand op iforgaars.

Hvad for noget?

Ja, det vil sige, hvis min Mand ikke Dagen efter gjorde ham en ligefrem Undskyldning. Men det gør Jørgensen aldrig, for han har Ret med den Skranke, det har han.

Brodersen stod lidt og betænkte sig. Fru Jørgensen, sagde han saa, det kan Direktøren ikke have ment noget med. Det *skal jeg* garantere Dem. Jeg har ogsaa netop en Hilsen fra ham til Deres Mand.

Nej, men er det sandt? Er det virkelig sandt?

Hun saa helt tvivlende op paa ham, medens Taarerne løb stærkere og stærkere ned ad hendes Kinder: Aa, saa kan jeg dog maaske faa Lov at beholde ham! For De véd ikke, Hr. Brodersen, han siger ingenting, og han er saa god, alt for god; og det er ikke godt, siger Lægerne, naar syge de bliver saa gode.

Brodersen vilde have sagt noget, men Fru Jørgensen blev hastigt og uroligt ved: Jo, jeg kender ham. Jeg ved nok, hvad han gaar igennem indvendig - han, som er saa ærekær - og saa véd han jo ikke, hvad der skal blive af os andre - og han holder saa meget af os. -

Fru Jørgensen kom til at hulke og var lige ved at støtte sig op til Brodersen, men satte sig saa paa den nærmeste Stol.

Brodersen bøjede sig ned og klappede hende paa Skuldren: Lille Fru Jørgensen, De skal ikke græde saa meget. Deres Mand, han baade beholder sin Stilling, og han kommer sig. Det skal De se.

Hun blev ved at græde og tørre og pudse Næsen: Det var ogsaa en ren Ulykke for ham, at han skulde komme hjem fra Tyskland i den Ferie og lære mig at kende! Jo, det var. Det var ikke noget for saadan en Mand at tage hjem fra Tyskland. Det havde passet meget bedre for ham dér. Aa, De véd ikke, hvor det piner mig.

Men Fru Jørgensen, hvor kan De nu sige saadan noget?

Jo, og saa har de heller ikke al den Blæst i Tyskland. -

Fru Jørgensen rejste sig pludselig op: Aa, jeg syntes, der var nogen; men det var vist ikke andet end Barnet ude i Køkkenet. Der maa hun for Resten ikke være. Hør, Hr. Brodersen, vil De bare vente et lille Øjeblik berinde, min Mand har ikke hørt, De er kommen, fordi

173

Gangdøren stod aaben for den lille, og jeg vilde jo saa gerne snakke lidt med Dem først. Men nu er det rigtignok bedst, at jeg følger Dem ind til ham, for at han ikkeskal mærke noget, og jeg maa jo ogsaa passe saa meget paa, at han ikke ser, jeg gaar og græder; men med koldt Vand, naar man bader Øjnene, det hjælper ...

Da de stiltfærdigt traadte sammen ind til Jørgensen, laa han i Sengen med store, aabne Øjne og saa ud paa sin frie Udsigt gennem Ruden, hvor Gardinet var trukket fra for Solen.

Tak, kære Kollega! - Han trykkede Brodersen i Haanden; Stemmen lød tilsløret og svag. - Jeg maa ikke snakke noget videre, men saa maa De fortælle mig saa meget desto mere.

Ja, sagde Brodersen, en glædelig Jul, det er jo det første.

Som jeg naturligvis glemte at bemærke, sagde Jørgensen med et lille Smil, imedens han så op paa Konen og tog hendes Haand, som han beholdt i sin.

Hun havde stillet sig hen ved Hovedgærdet, medens Brodersen sad paa Stolen.

Ja, sagde Bogholderen, saa har jeg naturligvis Hilsener fra os allesammen dernede, først og fremmest fra Direktøren.

Den syge var lige ved at rejse sig op i Sengen, men Konen trykkede ham blødt tilbage i Puderne igen: Ikke bevæge dig, min egen Ven.

Sprællem - var han begyndt. Den administrerende? fortsatte han, og blev ved at se paa Brodersen.

Hør, Thora - der var skudt en hastig Rødme op i Mandens Kinder - gaa ud, blot et Øjeblik; det er Forretninger.

Saasnart Døren havde lukket sig efter Konen, sagde han meget hurtigt: Talte han til Dem om en Undskyldning, jeg skulde gøre ham? For jeg vil sige Dem, jeg *kan* ikke gøre den; det er umuligt. Og saa er det gement, forstaar De, simpelt hen gement, at true mig med Afsked. Er det mig, han afskediger? Nej, det er dem derinde, min Kone og Børnene.

Stemmen slog over.

Brodersen fik ham til at tie lidt: Vær nu rolig. De bliver helt hed i Kinderne og Øjnene. Direktøren talte slet ikke noget om Afsked. Og det var da pænt af ham at bede mig hilse.

Jørgensen laa lidt med lukkede Øjne og bævende Læber, saa sagde han langsomt og sagte, men med Blikket fast paa Brodersen: Ja, De har Ret. Det var vel nok pænt. Jeg blev heftig. Men jeg skal sige
174

Dem, den Mand har alligevel slaaet mig ihjel - og gjort det med min Kone og mine Børn. - Naa, lad os ikke tale mere om det. Vær saa god, Brodersen, og bed min Kone komme; hun har ingen Anelse om, at det er saa alvorligt med mig, jeg gør jo alt, for at hun ikke skal blive ængstelig, og hun skal heller ikke mærke noget. Men hvis vi to snakker for meget alene, kan hun faa en Mistanke ...

De blev siddende lidt, omkring Sengen, Brodersen, Konen og det ældste Pigebarn, der var fulgt med Moderen ind og havde en Morskabsbog i Haanden.

Det er jo ikke den store jeg gav dig i Gaar, sagde Faderen.

Nej, det er den danske.

Jeg giver altid Børnene tyske Billedbøger med Tekst til Illustrationerne. Den store her er nu allerede saa vidt, at hun fik Campes Robinson.

Ja, og min Mand, han leger paa tysk med Børnene og snakker tysk til dem om Aftenen, og det er jo saa rart, for det er jo et Verdenssprog.

Der gled et glad Smil hen over Jørgensens Ansigt: Min lille Tøs her, hun faar maadelig i tysk Grammatik i Skolen, men hun taler bare ti Gange saa meget tysk som hele Lærerindekollegiet derhenne tilsammen. De skulde høre hende klare rigtig pænt for sig i Sommer, da min gamle Kollega, Kuhne, var heroppe med et Rejseselskab og kom ud til os -

Saadan lærer Børnene tysk, afbrød Konen ham, ængstelig for at Jørgensen skulde begynde at tale for meget og blive ivrig.

Ja, Brodersen, man kan jo ikke gøre stort for dem; men det var da Mening, de skulde lære i hvert Fald at tale ét Sprog, der gælder udenfor Valby, om Gud vil -

Han vilde have sagt noget mere, men tav.

Jeg tror, De kunde have godt af lidt Ro, sagde Brodersen og rejste sig.

Aa ja, maaske. Tak, fordi De kom.

Nu skal du sove lidt, Henrik Jeg kan godt have Tid til at tage et Haandarbejde og sidde hos dig. Og lille Inger sætter sig saa ogsaa med herinde og læser i sin Robinson. Gaa ind og tag din tyske Robinson, sagde hun til Barnet og gav hende med Albuen et lille Puf i Siden.

175

Anden Juledag skulde Redsteds i Kirke for at høre Fruens Yndlingspræst, og Brodersen fulgte med. Efter Gudstjenesten var de allesammen højtidelig stemte. De gik hen over den stille Kirkeplads, hvor deres egen Gade mundede ud. Hun holdt sin Mand under Armen, Brodersen bar hendes Salmebog sammen med sin egen.

Ja, det maa man indrømme, Øsse, din nye Præst, det er en dygtig Mand i sit Fag.

Han har ogsaa et dejligt Organ, sagde Brodersen.

Aa, sagde hun med straalende Øjne, som han talte om det, naar der ikke længer er Tvivl i ens Sjæl, men kun Kærlighed! - Jeg er saa lykkelig, føjede hun til lidt efter.

Gud ske Lov for det, Øsse, sagde Redsted og tjattede hende venskabeligt hen over Haanden.

Hun så op paa ham med et langt og kærligt Blik, Brodersen kom til at tænke, hvor uendelig meget smukkere hun var end Jørgensens Kone.

Det var for Resten ogsaa storartet, sagde Redsted, dengang han talte om disse falske Vidner imod Stefanus og i det hele taget om Vidnesbyrd mod Næsten. Der var mange, der kunde haft godt af den Trøster. Folk, de skal stikke deres Næse ind i alt det, der ikke kommer dem ved.

Ja, man har bragt noget med hjem fra Kirken i Dag, sagde Fruen og så glad frem for sig. Du synger ogsaa Salmerne saa pænt, Kristian.

Takker ærbødigst. Ja man har jo endnu et Restparti af en lille Smørtenor.

Min Mand sang så kønt, da vi blev forlovede, forklarede hun Brodersen.

De var nu komne saa vidt, at de øjnede deres Gadedør med Klasselotteriskiltet. Jeg er saa glad, sagde hun, over at vi har Sol paa om Formiddagen. Det vilde ikke være nær saa yndigt at komme hjem fra Kirken, og saa at Solen ikke skinnede ind til os.

176

Hjemme var der lyst og stille. Den lille Formiddagspige, som tjente hos Familien, var paa Tur med Henny, efter at de havde faaet Mad, inden Forældrene gik i Kirke. Nu dækkede Fru Redsted selv Frokostbord. Mændene sad henne ved Vinduet og så til; hun vilde heller ikke have Hjælp af dem med noget.

Det gaar allerbedst, naar jeg blot maa gaa ganske roligt med det selv.

Ja, vi kan vente, sagde Brodersen, med Øjnene ved hende. Over sin nye Kjole havde hun taget et skinnende hvidt Smækforklæde paa med røde Rande. Brodersen havde ofte lagt Mærke til, hvor stilfærdigt hun gik, næsten lydløst; ogsaa nu, med alt det, der skulde paa Bordet, gled hun saa stille ud og ind ad Døren paa Klem.

Hør, Øsse, lad os nu hjælpe dig lidt, blot med at stille saadan rundt paa - Gulvet, om Forladelse Bordet, mener jeg naturligvis.

Nej, men naar jeg nu netop saa forfærdelig gerne vil gøre det altsammen selv.

Det er Huslighed, sagde Redsted beundrende, da hun var vel ude i Køkkenet igen. Det ligefrem morer en at sidde og se paa. Ellers var vi s'gu ogsaa gaaet ind i Deres Stue og havde taget en halv Cigar først, det kunde vi godt have behøvet ovenpaa Kirken -

Samtalen kom nu ind paa, om man burde ryge Tobak før Frokost eller ikke.

Som yngre Menneske, sagde Redsted, dengang jeg røg mange Cigarrør til, saa havde jeg Dampen paa straks om Morgen. Børstet Tænder, vadsket Ansigt, værsaaartig Blus paa Kvalmepinden! Jeg har da ellers ogsaa en ganske pæn, bitte Samling Cigarrør, som de siger i Jylland. Men jeg maatte holde op. Det blev for dyrt. Nu skal De dog se ligegodt.

Han gik hen og lukkede Chatolklappen op: Saadan et Rør som dette her gaar De alligevel ikke hen og køber, jævnt, fint tilrøget, ravbrunt i Merskumen! Der hører Kunst til at faa det saadan, og det koster. Jeg tør slet ikke give mig til at tænke paa hvad det koster, men saa er det ogsaa et synligt Minde om det svundne.

Der er en af P. K. Hansens rejsende, han har mange flere, han har haft Raad til at blive ved, men de er ikke saa smukt tilrøgne, det er Humlen. Se her, hva'? Farve! Jævnhed!

Han lukkede op og i for Fuderalerne, mens Fruen blev ved at gaa frem og tilbage.

177

Her - Redsted ragede langt ind i en af Skufferne - her er et fra Geheimearkivet.

Han saa med et hurtigt Blik hen imod Døren paa Klem og viste Brodersen et Rør, der var formet som et nøgent Dameben.

I det samme kom Fru Redsted ind fra Køkkenet med det sidste, og Manden knipsede hurtigt Cigarrøret i og skubbede det ind i Skuffen.

Hun tog sit Forklæde af, foldede det sammen paa Stolen henne ved Symaskinen og stod foran dem, lidt varm i Kinderne, med Haaret ved Ørerne ligesom i et lidt fugtigt Purr.

Og du har vist alle dine Cigarrør frem, sagde hun kærligt, saa er du fornøjet.

Hun smilede til ham.

Da hændte der noget, som Brodersen aldrig havde kunnet tænke sig Muligheden af, han blev greben af et pludseligt og fuldkomment Raseri overfor Redsted, der lige havde faaet sit pikante Cigarrør til Side og nu stod dér, smilede igen og sagde: Er du færdig, søde Øsse! -han klappede hende oven i Købet paa Haaret.

Brodersen kunde have grebet hendes Haand, revet hende fra ham og raabt, at den anden ikke gjorde andet end bedrage hende. Det var ham et Øjeblik, som naar man vil tale højt i Søvn, men ikke kan faa Ordene frem.

Men, Hr. Brodersen, vil De slet ikke tage Plads? lød hendes Stemme.

Brodersen blev rød; Redsted sad allerede med Servietten stukket fast i Flippen: Der er jo varmt, kære!

Hurtigt og ivrigt begyndte Brodersen under Maaltidet at fortælle om sit Besøg hos Jørgensens i Gaar. Redsteds var meget interesserede. Fruen havde saa ondt af Konen: Man véd jo slet ikke, hvor godt man har det! Redsted spurgte, om der nu var noget eller blev sikret hende noget fra Banken, hvis Jørgensen skulde falde fra.

Jamen det sørger De nok for, at der bliver, sagde Fru Redsted og nikkede fortrøstningsfuldt over til Brodersen.

Ja, jeg skal gøre alt hvad der paa nogen Maade staar i min Magt, sagde han og følte sig flov. Han ønskede blot, den Frokost snart var forbi ....

Redsted og Kone skulde ud til Familie af sig paa Østerbro, hvor

178

Formiddagspigen allerede havde bragt lille Henny hen, saa det varede ikke længe efter Kaffen, før de begav sig på Vej.

Da Brodersen blev alene, pustede han Cigarstumpen ud af sit Gaasebensrør og ønskede bare, det havde været Aften og han skulde til at klæde sig af og gaa i Seng og sove. Paa Bordet laa de sidste Hefter af det populære Ottendedagsskrift med mange Afbildninger, som han holdt. Der var jo netop noget deri, som han havde glædet sig meget til at læse, en Fremstilling af Kemiens Grundsætninger. Han havde i Skolen holdt saa meget af Kemi. Men havde han nogen Sinde faaet Lov til at lære noget rigtigt deraf? Et halvt Aars Tid havde han læst en Smule, men saa skulde han konfirmeres og kom paa Kontor om Dagen og Handelsskole om Aftenen.

Brodersen lod Bladet synke, som han stod med i Haanden: Kunde man ikke ogsaa blive bitter, eller meget værre, oprørt, rasende, naar man tænkte paa sin Barndom og Ungdom med al dens Sparen og Kniben og Pinen og Holden igen og Passen paa og Arbejden den ene Dag som den anden, til man nu omsider havde faaet det godt og saa var begyndt at blive gammel, snart seks og fyrretyve Aar, elleve Aar ældre end han her, hendes Mand - til hende havde Brodersen netop for nylig, førend Manden var kommen hjem, talt saa godt om sin Barndom her i det gamle Kvarter med de lange Bakker og de høje Trapper op til de grønne Volde; og der havde været saa meget fælles i den Maade, de var opdraget paa, og altid havde de maattet spare, begge to, og - ja, men saa blev hun en ung Pige, og blev gjort af, og kom paa Baller, og hun kunde leve i sine Romaner, som hun sagde, og hun blev gift og - Jørgensen i Banken, som nu laa der og skulde dø, han havde ogsaa Kone og Børn omkring sig, og han havde været ude, i store Forhold ....

Brodersen gik urolig op og ned ad Gulvet, saa tog han pludselig i Døren ind til Redstedts lille Stue; nu lukkede de slet ikke engang mere af mellem hverandre.

Han traadte derind!

Hun havde dækket den pænt betrukne Lænestol til, inden hun gik, ellers stod den endnu, som dengang hun havde siddet i den for lidt siden, det Plydses Tæppe var bredt over Bordet, og midt derpaa stod en Bladplante, som Brodersen havde foræret hende til Julen, Kanariefuglen krattede svagt i smaa Hop fra Stængerne ned til Bunden af Buret og op igen. Væggeuhret fra Schwarzwald tikkede jævnt.

179

Brodersen tog forsigtig Dækket af Lænestolen og satte sig i den. Det Schwarzwalderuhr, med to Gøge, der ved fuldt Slag sprang frem og kikkede, holdt hun saa meget af, hendes Fader havde givet hende det, dengang hun skulde sætte Bo, og om Schwarzwald kunde hun en lang og spændende Roman - Brodersen tænkte paa Nationaltidendes Føljetong, som de jo læste sammen, og skulde snakke om, naar Manden var rejst! Hvis hun saa ikke vilde give sig til at blive bedrøvet, over at Redsted tog bort - sørge! Over ham! Som bedrog hende!

Brodersen rejste sig: Assistent Benthe i Banken havde engang villet laane ham en af disse norske Bøger, de havde skrevet saa meget om i Bladene; den hed vist et Liv i Løgn eller saadan noget lignende, det var nok ogsaa om en Kvinde, der var bleven bedraget, og saa var det gaaet op for hende, eller der var nogen, som havde fortalt hende det - nej, saa infamt nederdrægtigt kunde da vel ikke noget Menneske være!

Han gik nogle Skridt hen imod Vinduet og vendte om igen: Alting herinde i Stuen havde hun ordnet, stillet paa sin Plads, passet -hvis hun nogen Sinde fik det med Manden at vide, ikke et Øjeblik, troede Brodersen, at hun blev her længere. Hun flygtede, som der stod i Romanerne, bort fra Manden og fra ham. Jamen -

Brodersen var standset: Jamen, saa kunde *han* maaske netop - du gode Gud!

Han fik helt Hjertebanken: Hun kunde blive skilt fra den anden, det hørte man jo saa meget om nu til Dags, og gift med ham ....

Der stormede en hel Række Tanker saa hovedkulds gennem Brodersens Hjerne, at han næsten ikke kunde samle dem. At hendes lille Pige ogsaa holdt saa meget af ham, var den sidste af dem.

Men saa dækkede han forsigtig Lænestolen til og gik ind til sig selv. Han *maatte* gaa, vilde ogsaa gaa, en lang Tur, rask Tur, hurtig Tur, for at blive af med alle saadanne Tanker, ud ad Frihavnen til, hvor de byggede saa meget og anlagde Gader, som Brodersen endnu slet ikke havde set. Dér var jo ogsaa det Monument for Øredoktoren, som de havde skrevet saa meget om i Bladene.

180

Helligdagene var omme, og Arbejdet begyndt igen. Hvorledes Mennesker overhovedet mere end et Par Dage kunde udholde ikke at have noget at bestille, havde altid været Brodersen en fuldkommen Gaade. At tænke sig hvis der ramte én en Ulykke, som det skete oppe i hans gamle Forretning med den yngste af Cheferne, der nu altid sad hjemme, lam i den ene Side, men for Resten tyk og fed og ustandseligt snakkende, i et underligt ligeglåd Humør. Brodersen troede for sikkert om sig selv, at han i saadan et Tilfælde vilde komme til at spekulere og spekulere i det uendelige - den Bog, som Benthe i Banken havde villet laane ham angaaende dette Ægteskabforhold, vilde han dog bede om for at have til Søndag, naar han var alene, Redstedts blev jo Nytaarsdag over hos Mandens Broder i Holbæk, hvor de var taget ned lige efter Helligdagene, og Føljetongen var der netop nu saa megen Naturbeskrivelse i fra Irland. Hver Dag klippede han den naturligvis ud og lagde den i Fløjelsmappen ...

I Banken var der travlt, og om Middagen gik Brodersen tillige ud at se til Jørgensen.

Paa tredje Dagen kunde han ikke komme ind, fordi den syge netop var falden lidt i Søvn efter nogle slemme Anfald af Hoste og Aandenød. Fru Jørgensen rystede endnu paa Hænderne.

Han er saa svær at holde, sagde hun, for jeg har jo ikke saa mange Kræfter.

Tror De ikke, spurgte Brodersen nølende, at De kunde tage en Sygeplejerske? - Og han tænkte i det samme, at hvis det kneb med Pengene, saa kunde han dog nok overkomme at tilbyde hende dem, i hvert Fald som et lille Laan.

Nej, Hr. Brodersen, Jørgensen fandt sig aldrig i at have fremmede omkring sig. Og det vilde da ogsaa være mig en forfærdelig Sorg.

Jamen har der nu ikke været en hel Del ekstra Udgifter i disse Dage? Ja, De maa ikke blive vred, Fru

Jørgensen, men jeg mener -hvis De skulde have Brug for lidt Penge, saa forstaar De nok -

Konen satte sig et Øjeblik og lod Hænderne synke ned paa Knæene.

181

Nej, sagde hun og rystede paa Hovedet, det turde jeg slet ikke. For hvis han vidste det, saa véd jeg, at han ville meget hellere undværet. Og jeg har aldrig skjult noget for ham, aldrig - undtagen naturligvis med Børnene, naar de havde gjort noget ....

Da Brodersen gik derfra, tænkte han, at naar han nu allerede i Morgen vilde gøre Alvor af at tale med Direktøren om hvad der kunde gøres for Jørgensens Kone og Børn, hvis han skulde falde fra, saa var det ikke, fordi han havde lovet Fru Redsted det, men det var virkelig for Jørgensens og hans stakkels Kones Skyld - Som de to Mennesker holdt sammen og følte for hinanden! Om Aftenerne, længe efter at Brodersen, saadan ved fire-fem Tiden, var gaaet derude fra, kunde han komme til at huske paa et eller andet, hun havde sagt, eller se Øjnene, hvormed Jørgensen fulgte hende - og det var rigtigt at tale til Direktøren, endnu medens Jørgensen levede, for naar Folk var væk, og der sad nye Mænd i deres Stilling, gik Medfølelsen tit saa underlig bort, nu var der desuden i Morgen Møde af den samlede Direktion - til Jonas og de andre oppe paa Kaféen om Aftenen vilde han ikke fortælle noget om det, for han vidste, de vilde allesammen finde, det var Ting, der først skulde bringes paa Tale, naar Manden var død og borte, men det var netop det, som var galt ...

Og Dagen efter Bestyrelsesmødet sagde da ogsaa den administrerende Direktør: Det glæder mig at kunne meddele Dem, Hr. Brodersen, at jeg har faaet den Jørgensenske Sag ordnet efter Deres Ønske; hun vil eventuelt opnaa den lille Pension og Børnene Understøttelse til det attende Aar.

Det maa De endelig selv gaa ud, Hr. Direktør, og fortælle Jørgensen.

Undskyld, Hr. Brodersen, at jeg taler saa frit, men er De egentlig rigtig vel? Man gaar da ikke til syge Folk og fortæller, hvad der skal ske, naar de er døde.

Jo, til Jørgensen gør man det, sagde Bogholderen bestemt, jeg kender ham. De véd ikke, Hr. Direktør, hvor det har pint ham hvad der skulde blive af Familjen, hvis han faldt væk; han har slet ikke engang turdet tale om det. Og naar han faar at vide, der er sørget for den; det er det eneste, kan jeg sige, som maaske kunde gøre ham rask.

Den unge Direktør smed sin lille, lette Blyant hen ad Klatpapiret. Nej sagde han bestemt, det gør jeg ikke. De maa ikke tro, jeg er uvidende om, hvorledes Kasserer Jørgensen har bedømt mig, der, som

182

ung Overretssagfører, fik den administrerende Direktion her i Banken. Hvis jeg gik ud til ham, som De nu tænkte Dem, saa vilde han -ja, jeg betænker mig ikke paa at udtale det overfor Dem - opfatte det som Vigtigmageri.

Ikke, faldt det ud af Brodersen, hvis Direktøren for Eksempel vilde følges derud med mig. Det er jo Gagedag i Dag, og jeg skal bringe ham hans Penge. Saa kunde Direktøren sige det saadan ganske ligefrem.

Kære Hr. Brodersen, det vilde end yderligere kunne udlægges, som at jeg ønskede mig et Publikum i Dem.

Nej, Hr. Direktør, saa ondt tror jeg ikke om Jørgensen. -

Hr. Brodersen, De vil tillade, at ogsaa jeg har min Stolthed; se ud til ham vil jeg gøre. Men iøvrigt overlader jeg til Dem, at meddele hvad De maatte finde formaalstjenligt ....

Da Brodersen om Eftermiddagen kom ud til Jørgensens, fortalte Konen, at det var det bedste med ham, som det endnu havde været. Han havde sovet godt om Natten og spist Hønskødsuppe med Æg, Doktoren sagde for Resten, han maatte gerne spise alt, hvad han fik Lyst til nu. Og hun havde siddet en hel Times Tid inde hos ham efter Middag, og de store Børn maatte fortælle ham Historier fra Skolen, men nu var de allesammen bragt af Vejen, de smaa ogsaa, og hun havde for Resten ventet paa Hr. Brodersen, for engang at kunne komme til noget, det stod og flød, altsammen, ude i Køkkenet.

Brodersen vilde tage i Døren ind til Soveværelset, men hun standsede ham: Aa ja, saa har jo Direktøren været her! Men heldigvis laa Jørgensen og blundede dengang. Jeg havde ikke turdet lukke ham ind, og jeg havde heller ikke turdet lade ham blive ude. Men Gud ske Lov gik det jo godt ....

Jørgensen sad op i Sengen, med Puder bagved sig. Brodersen saa straks, da han traadte ind, Direktørens Kort ligge paa det lille Bord nærmest Sengen.

Først bragte Bogholderen jo Gagen.

Den anden tog hen over Sedlerne med de tynde Fingre. Ja, sagde han lidt vemodigt, nu faar man jo lige Lov til at kige paa dem et Øjeblik, og saa er de væk. Naa, Schwamm d'rüber! Jeg har det saa mærkelig godt i Dag; fredeligt! Véd De, Brodersen, jeg tror alligevel, jeg klarer mig.

Han fik Vand i Øjnene, og Stemmen blev utydelig.

183

Brodersen bøjede sig lidt forover, nikkede tavs og klappede ham let paa Skulderen. Jørgensen var overmaade bleg, med en smal og mager Nakke.

Det er Svagelighed, Brodersen, med det Tuder; men det kommer jo nok, med Guds Hjælp. Det er bare Kræfterne, der mangler.

Han maatte puste lidt, inden han kunde tale videre, Brodersens Blik hvilede paa Direktørens Kort. Men den syge sagde ingenting.

Brodersen kunde høre, at der blev skuret noget ude i Køkkenet, saa viste Kassereren hen paa det lille Bord. Brodersen nikkede.

Ja, han har været her, sagde Jørgensen, Opdragelse har jo Fyren. Men jeg var dog glad over, at jeg ikke var nødt til at takke ham. Det vilde have faldet mig saa svært.

Han holdt atter inde lidt.

Brodersen betænkte sig nogle Øjeblikke, men saa sagde han stilfærdigt: Nu føler De Dem jo saa meget bedre, som De sagde før, men i Begyndelsen troede De jo selv, at der var Fare. Og det var blot det, jeg vilde sige, at den administrerende, han fik da udvirket hos Direktionen, at Deres Kone og Børn vilde blive sikrede for det Tilfælde, at -

Jørgensen rødmede til helt op i de indsunkne Tindinger, og han kunde slet ikke faa noget Ord frem, spillede blot Munden underligt op og stirrede. Brodersen rejste sig helt ængstelig fra Stolen, saa lukkede den syge Øjnene, og store, klare Taarer løb og løb ned ad hans Kinder.

Brodersen var nogle Øjeblikke ved sagte at gaa ud og hente Konen, men saa slog Jørgensen igen Øjnene op og laa noget, tavs, og saa frem for sig. Han tørrede slet ikke Kinderne af

Vil De ikke have Deres Lommetørklæde, det er gledet ned paa Gulvet, sagde den anden og tog det op, glad for at kunne gøre noget.

Men Jørgensen nikkede bare og lod Lommetørklædet roligt blive liggende foran sig paa Sengetæppet.

Brodersen - kom det omsider - vil De bede min Kone tage et Ark Brevpapir og Konvolut. Jeg kan ikke skrive selv endnu for Ryggen, det stikker - men De vil nok skrive for mig ....

Ude i Køkkenet tog Fru Jørgensen Brodersen forskrækket om Armen: Det er da ikke noget Testamente eller saadan, han vil ligge og skrive?

Brodersen maatte næsten smile ved Tanken om, hvor overflødig

184

det sikkert var for Jørgensen at skrive Testamente; men han sagde bare roligt: Nej, han har det jo saa godt i Dag.

Aa, Gud ske Lov, at De ogsaa synes det! Ja, for jeg gaar og er saa underlig rolig. Og nu, den mindste sover saa dejligt, saa hun slet ikke kan forstyrre ham, og de andre er af Vejen! Nu skal De straks faa Papiret; men maa jeg bare tage en Taar Vand, for jeg har faaet saadan et Sting af Skræk ...

Brodersen fik hvad han skulde have og satte sig til Rette henne ved Sygesengen.

Hør, sagde Jørgensen, meget langsomt, har De nogen Sinde følt, kære Ven, hvad det vil sige, at have gjort et andet Menneske Uret, forstaar De, *blodig* Uret - og saa gøre ham Deres Undskyldning. Jeg havde aldrig troet, det var saa dejligt. Men det er, ligesom da vi var smaa Dreng, og vi bad vores Moder rigtig om Forladelse uden at Fader fik noget at vide om det.

Husk nu paa, at De taaler ikke at tale alt for meget.

Jørgensen nikkede: Nej. Og vi skal have skrevet.

Han dikterede en kort Tak til Direktøren.

Men saa, Brodersen, skal der et Par Ord endnu: Ny Linje. Hr. Direktør! Maa det være mig tilladt til denne min ærbødige Tak at knytte den dybeste - har De *dybeste*, Brodersen - Beklagelse af at have misforstået Dem og Deres Karakter, som oftere gjort. Vil De vise mig den *Ære* at modtage min Undskyldning derfor -

Han standsede: Ja, Brodersen, føj til: som Mand overfor Mand - -for det er netop det, det er.

Brodersen så op fra Papiret for at vente paa, om der skulde komme mere; den syge strakte Haanden frem imod ham: Aa, kære Brodersen, at jeg nu ikke kan fortælle min Kone det! Det er en haard Straf Men hun maa jo ikke ane, at der har været Fare paa Færde. -Naa, vi maa slutte: Deres taknemmelige og med Højagtelse ærbødige ~

Der gled hen over hans Ansigt et lille Smil, som blev borte i Alvor: Egentlig skulde der staa ligesom i Romanerne: Deres indtil *Døden* taknemmelige. - For det vilde ikke være Løgn! - Ja, nu fik han alligevel sin Undskyldning. Men den kom jo rigtignok paa en anden Maade. Lad mig saa skrive under.

Og støttet oppe af Brodersen skrev han med øvet Sving: H. V.Jørgensen.

185

Det blev Kasserer Jørgensens sidste Underskrift. Den næste Dag kom Brodersen aldeles ikke ind og så ikke engang Konen; Jørgensen havde i Løbet af Natten faaet heftige Blodstyrninger, og paa den første Arbejdsdag i det nye Aar indtraf der i Banken Meddelelse om, at han var død Klokken halv ti om Morgenen.

Det var netop samtidig med at Redsteds vendte tilbage til Fiolstræde fra deres Ferietur.

186

Efterretningen om Jørgensens Død gjorde et overordentlig stærkt Indtryk paa Brodersen, hvor meget han end havde ventet, at den vilde komme. Det var dog saa uhyggeligt, at han aldrig mere skulde se den lange, magre Mand staa der henne og ekspedere eller sidde i Buret, som de kaldte hans lille, ophøjede Plads, der var omgivet af et grønt Gardin paa Messingstænger. Og, først og sidst, saa havde jo Brodersen og han været sammen Dag ud og Dag ind, lige fra Banken blev oprettet. Jørgensen her og Jonas oppe fra Brodersens gamle Forretning, det var dog egentlig de eneste Mennesker, der havde fulgt Brodersen og hans Gerning, fra dengang Barneaarene var omme. Med dem havde der altid været noget at tale om, eller man behøvede egentlig slet ikke at tale, men bare saadan at følges ad eller sidde sammen -

Det berørte Brodersen ubehageligt, at Assistenterne, da der var gaaet en halv Times Tid, snakkede ganske ligesom om der ingenting var sket; naa det var jo unge Mennesker uden Forstand paa hvad Livet betød - men Livet var vel egentlig netop det, at der ingen maatte savnes. Naar Brodersen tænkte efter, havde han vist oven i Købet engang læst det i en Prædiken - nej, det var i en Tale, da der var død en eller anden stor Mand - og saa end sige Smaafolk som Jørgensen og ham selv. Det vilde naturligvis være ganske det samme, naar han, Brodersen, engang laa der, kold og stiv ....

I Frokostpavsens talte Benthe kun om den Læsekreds, som han købte Bøger ind til.

Mest for ikke at høre mere om det Pjank, gjorde Brodersen Undskyldning, fordi han endnu ikke havde leveret den Bog tilbage, han havde laant af Benthe.

Naa, den norske, ja, det har jo slet ikke noget at sige. Men vil Bogholderen ikke laane en her, som lige er gaaet ud af Cirkulation?

Tak, men jeg læser jo ikke mere end én Bog ad Gangen. Og saa er det vel ligesaadan noget som den norske om Livet og Løgneren.

Synes Bogholderen ikke om den Bog?

187

Naa, jeg er jo ikke helt færdig med den endnu; jeg tror nu ikke rigtig, det gaar saadan til i Virkeligheden. Men det er jo ogsaa bare en Roman, saa det skal jo heller ikke være sandt.

Benthe så ud, som om han vilde have sagt noget, men opgav det.

Velbekomme, sagde Brodersen.

Og han traadte fra den lille Frokoststue ud i Banklokalet.

Her gik alting sin vante, hverdagsagtige Gang, og henne ved Pulten var det ikke Brodersen muligt at faa Tankerne fra den afdøde, saa tit som Jørgensen saadan havde kunnet standse i Forbifarten et Øjeblik og sagt et Par Bemærkninger.

Brodersen tog en ny Pen og så op mod Kirkeuhret: Kun tolv endnu. Der var tre lange Timer tilbage! Han var midt i en Sammentælling kommen til at tænke og var kommen ud af det hele. Det var nu ogsaa uheldigt, at Direktøren netop i Dag var fraværende i en Forretning, ellers havde han nok bedt Brodersen komme ind for at tale noget om Jørgensen.

Men det var ens Pligt at bekæmpe sig og passe sin Gerning, et Menneske maatte ikke give efter for Grublerier og Minder og den Slags undtagen om Aftenen, naar man havde Dagen bag sig, og saa var man jo træt ....

Klokken tre sagde Brodersen, at han, paa Grund af Dødsfaldet, ikke så sig i Stand til at møde om Eftermiddagen.

Han spiste for en Gangs Skyld hurtigt en Smule Mad i den nærmeste Restauration, fordi det vilde blive for sent i Middagsabonnementet, og gik saa ud til Jørgensens.

Døren til Gangen stod paa Klem. Brodersen lagde Mærke til, at Ringeklokken var taget af Fru Jørgensen kom hurtigt ud ved at høre hans Skridt. Paa den anden Side af Korridoren var der aabent ud til Køkkenet, og Børnene legede, den ældste lille Pige slæbte netop en af de mindste væk fra Vandposten, som hun vilde krybe op til, den alleryngste laa og sov i en Barnevogn.

Moderen tog uvilkaarligt et Tag i Barnevognen for at se om den lille ogsaa virkelig sov.

Det var rigtigt, Inger, sagde hun, pas paa, de ikke kommer til noget, og Tallerkenerne i Rækken!

Saa trykkede hun Brodersen i Haanden: Jeg har ikke faaet Sørgetøj til Børnene endnu, selv havde jeg en Nederdel, og Livet her, det passer.

188

Og hun gav sig til at græde, stod stille op og græd. Brodersen vidste ikke, hvad han skulde sige, kunde blot klappe hende på Skulderen.

De kom ind i Dagligstuen. Der sad to sørgeklædte Damer med Kaaber paa og Paraplyer i Hænderne, en midaldrende Herre i opknappet Vinterfrakke gik op og ned ad Gulvet. De fremmede blev forestillede som en Søster til Fru Jørgensen med Mand og Svigerinde.

Det er saa heldigt, sagde den midaldrende Herre fortroligt til Brodersen, at jeg netop for Øjeblikket ikke har saa meget at gøre - jeg er ellers Pladsagent for forskellige Selskaber - saa jeg kan hjælpe min Svigerinde med Begravelsen.

Han tog hen paa et Knippe Nøgler, der laa i en lille flettet Kurv. Jeg har jo allerede undersøgt alting, alle Skuffer, nøjagtigt. Der er ikke noget, føjede han til i en lav Tone. Heldigvis saa er jeg jo Agent for Selskabet Fælles Hjælp, det fik jeg ham ind i et Par Aar efter Bryllupet paa en temlig høj Forsikring, det dækker Begravelsen og til Sørgetøjet og der bliver en Smule tilovers, saa maa vi jo siden se, hvordan -De forstaar nok. Naa, det er ikke værd at tale om det i Dag.

Fru Jørgensen havde sat sig paa den nærmeste Stol og sagde ingenting.

Jeg siger, hun maa hæve Hovedet lidt i Vejret, sagde Svogeren.

Hans Kone rejste sig op, og den anden Dame øjeblikkelig derefter, de glattede paa de sorte Handsker.

Skal vi saa tage Børnene med, Thora? sagde Fru Jørgensens Søster.

Ja, Tak; nu skal jeg gaa ud og gøre dem i Stand.

Vil du ikke beholde den store, at hun kan være dig lidt til Hjælp?

Nej, sagde hun, næsten haardt, lad mig være alene med ham!

Brodersen tænkte, at det var vist ogsaa bedst, han trak sig tilbage, og da Børnene havde faaet Tøjet paa, og de andre skulde gaa, vilde Brodersen følges med dem.

Jamen De maa da se ham, sagde Fru Jørgensen, helt heftigt.

Damerne gik stiltfærdigt med Børnene; Herren vendte sig i Døren og sagde højt: Skulde der komme noget paa, Svigerinde, saa véd du, hvor vi bor. For Resten ser jeg naturligvis herop i Morgen. Det kan du stole paa.

Fru Jørgensen nikkede frem for sig, og da de var borte, sank hun ned i Lænestolen, der stod: Gud ske Lov! - Hun gemte Hovedet mod Stolens Ryg.

Det var den, sagde hun pludselig og rettede sig, som han vilde have, jeg skulde sidde i inde ved hans Seng den sidste Nat, for den er jo magelig, og saa har han altid holdt saa meget af den. Aa, jeg havde nær aldrig faaet den slæbt ind!

Sov han roligt hen? vovede Brodersen at spørge, sagte.

Hun nikkede: Men -

Taarerne strømmede hende ned ad Kinderne, medens hun fortsatte: - *han vilde saa nødig dø.*

Hun sank fuldkommen sammen i Stolen og hulkede, saa det lød som haarde, pibende Ryk. Hele hendes lille Legeme rystede.

Brodersen nærmede sig forsigtigt og bøjede sig imod hende.

Fru Jørgensen, sagde han sagte, De maa ikke tage deres Sorg saa fortvivlet. Det véd vi jo, at vi skal bekæmpe os. Det forlanger Vorherre af os. Vi maa aldrig saadan give efter her i Livet. Det er vores Pligt. Hører De, det er Deres Pligt, ogsaa overfor Børnene.

Hun sprang op, som om noget ubehageligt havde rørt ved hende; Brodersen traadte helt et Skridt tilbage.

Min Pligt, sagde hun - og Brodersen blev ganske underlig ved at se det fortrukne Udtryk i hendes Miner - min Pligt! Aa, Pligt, det har jeg gaaet i fra Morgen til Aften, jeg ser ikke andet, Dag og Nat, men min Mand, min Mand, han var ikke nogen Pligt!

Brodersen tav overfor det helt vilde Udtryk i det lille Menneskes Holdning: han mindedes, ham ganske uforklarligt, paa en Gang nogle rasende Skrig, han engang, som ungt Menneske, havde hørt sin Værtinde udstøde, medens hun fødte - som om hun havde været et vildt Dyr; og det var netop ogsaa saadan en lille skikkelig, lidt opslidt Kone!

Brodersen følte nu, ligesom dengang, som om han stod over for noget uforklarligt og uhyggeligt, særegen kvindeligt, han nødigt vilde komme paa nærmere Hold. - Var det ikke bedst at gaa! Men han havde vist en Pligt til at blive og se at faa hende beroliget.

Det faldt ham ind som en Redning at sige: Ja, Fru Jørgensen, det forstaar jeg jo meget godt; men jeg har noget at sige Dem fra Deres Mand.

Fra min Mand? spurgte hun spændt og tørrede Øjnene, som om der skulde komme nogen.

I faa Ord meddelte Brodersen, hvad der vilde blive ydet hende og Børnene fra Bankens Side.

Aa, sagde hun skuffet, var det ikke andet?

Det synes jeg da rigtignok ikke er saa ganske lidt. De kan dog sidde og klare Dem igennem saa.

Hun slog trodsigt med Nakken. Hm, sagde hun højt, næsten haanligt, kunde De skaffe mig ham igen, saa gik jeg hellere paa Fattigvæsenet med ham og Børnene.

Brodersen slog ud med Haanden: Ja, Fru Jørgensen, jeg kan indse, at det er vist bedst jeg gaar.

Aa nej, De maa ikke gaa fra mig, han kunde saa godt lide Dem.

Brodersen satte sig ned igen. Det var jo ogsaa uforvarsomt at gaa, førend hun var bleven en Smule beroliget. Han vilde forsøge at snakke godt for hende.

Da kan De dog tro, Fru Jørgensen, sagde han, at Deres Mand, han ventede ogsaa, det skulde blive Dem en stor Trøst.

Hun så op.

Ja, blev Brodersen ved, og det var ham den største Glæde her paa Jorden, at Banken gjorde det for Dem og Børnene.

Vidste han det? Ja, det er sandt, det sagde De jo.

Han fik det at vide netop iforgaars, den sidste Gang, jeg talte med ham.

Aa, saa var det derfor, han absolut vilde give mig den Blomst! Lille Inger maatte løbe ned at købe den.

Hun rejste sig op: Kom, Hr. Brodersen, og lad os gaa ind til ham. Nu skal jeg nok være fornuftig.

Den døde laa, dækket til med Lagenet. Paa det lille Bord, nærmest Sengen, stod en Liljekonval i Potte.

Fru Jørgensen tog forsigtig Dækket bort fra hans Ansigt.

De lige til Benene afmagrede Træk var fredeligt stille.

Ikke sandt, han ligger saa kønt roligt. Jeg holdt ham ogsaa i Haanden til det sidste.

Hun bøjede sig ned og kyssede den dødes Pande, saa følte hun uden paa Lagenet, om Hænderne ogsaa laa godt sammenfoldede, og dækkede til igen.

Brodersen såa paa hende.

Nej, nu græder jeg ikke. Jeg tror næsten heller ikke, jeg *kan* græde mere.

Se, nu forstaar jeg, kom det lidt efter, hvorfor han sagde, jeg skulde

191

have den Blomst, fordi det havde været saadan en glædelig Dag. Det har han naturligvis ikke villet fortælle mig rigtigt.

Det sitrede stærkt i Fru Jørgensens Øjne og Stemme: Jeg trode jo, det var, fordi han havde haft det saa godt den Dag; vi var jo allesammen saa glade over ham.

Hun bøjede sig frem og plukkede en Blomst af Liljekonvallen.

De skal have en af hans Blomster, Hr. Brodersen. Og den skal De gemme i Deres Salmebog, ved den Salme, som De holder allermest af Vil De love mig det? ....

Da Brodersen gik hjem, var han saa besynderlig fortunlet og havde en Fornemmelse af, at han havde været baade forlegen og noget forskrækket og tillige ligesom havde grædt indvendig uden at kunne faa Luft. Idet han hjemme i sin Stue tændte Lampen, gav det et Ryk i ham. Lige for, midt paa Bordet, stod der i et Blomsterglas Liljekonvaller.

Han følte uvilkaarlig et Øjeblik til sin Lomme, hvor Jørgensens Blomst laa, men saa stod han stille og lyttede. Fru Redsted var hjemme derinde, og det var naturligvis hende, som havde faaet Blomster med fra Svogerens; nogle Stykker af dem havde hun saa villet give ham.

Paa en Gang greb der ham en ubetvingelig Længsel efter at se hende igen, og det straks.

Han bankede paa Døren.

Værsaagod!

Og han traadte ind.

Hun sad ved Bordet, som sædvanlig, lille, spinkel, og med det milde Smil. Hun havde intet Broderi i Aften, men en Roman, som hun lagde fra sig, da hun nikkede op til ham.

Fru Redsted! sagde han, saa højt, at det undrede ham selv; men han havde allerede grebet begge hendes Hænder og kyssede dem heftigt.

Hun lod ham et Øjeblik beholde dem, tog dem saa, stille, til sig igen.

Undskyld, Fru Redsted - han saa ikke paa hende.

Der blev en Stilhed, som han syntes varede meget længe, saa sagde hun ganske roligt: Det skal De ikke gøre Undskyldning for, Hr. Brodersen. Det var rart, De blev saa glad ved at se mig.

Jeg er saa nervøs, sagde han, Jørgensen er død.

192

Men Gud! - hun havde rejst sig - det maa De dog fortælle mig om. Sæt Dem ned. Den stakkels, lille Kone! Jeg tænkte saamænd saa tit paa Jørgensens, naar jeg tænkte paa Dem.

Og Brodersen satte sig ned hos hende og begyndte at fortælle. Hun tog lydløst et Haandarbejde og hørte

stadig efter, indskød kun af og til et Par Ord.

Efterhaanden forekom det Brodersen, som om det blev til noget fjernt og fremmed, eller af en Bog, alt det, han her sad og talte om til denne Kvinde, under Lampen og i en stille Hygge, som gjorde ham saa glad. Han blev hende saa inderlig taknemlig, blot fordi han havde Lov til at sidde her og tale, medens hun hørte til.

Hvorledes hun selv havde haft det i den Tid, hun havde været borte? Det var en Skam i Grunden, at han ikke havde spurgt om det straks.

Jo, baade hun og hendes Mand havde jo haft det meget rart hos Familjen, og for lille Henny var det saa morsomt med alle de mange Børn og sundt med den friske Luft i den lille By. Nu maatte Brodersen blive og spise til Aften sammen med hende og Redsted, der blot var henne hos sit Firma for at høre, hvornaar han skulde rejse igen. For Resten havde han været saa glad over at være kommen hjem fra sin Broder. Det var jo i Længden ikke noget for Redsted med det stille Liv i disse smaa Byer.

193

Redsted søgte, Dagen efter, Brodersen op lige før Lukketid i Banken.

Ja, undskyld, kære Herre, men jeg vilde saa forfærdelig gerne tale med Dem lidt vidtløftigere; og trække ind i Deres Værelse hjemme, det holder jeg ikke af for min Kones Skyld; det skal jeg nærmere detaillere for Dem. Kan jeg træffe Dem, naar De har spist i Deres Middagsabonnement paa Købmagergade?

Det var der ikke det mindste i Vejen for; der blev aftalt en Tid, og Redsted var punktlig paa Pletten.

De har nok lagt Mærke til, Hr. Brodersen, at jeg var ikke rigtig Solo Kulør i Gaar Aftes.

Naa, vi havde det da ellers saa behageligt og hyggeligt.

Ja, naturligvis, man kæmper imod, man betvinger sig selv af Hensyn til Konen; jeg vilde jo Satans nødtigt have, at mine Forhold skulde influere paa hende.

Hvordan Forhold? Jeg troede ikke, der var andet i Vejen, end at De havde kedet Dem lidt de sidste Dage nede paa Landet.

Naa, den troede De paa, Gud være lovet. Ja, den var jo ogsaa stukket ud for det samme. Gu' havde jeg kedet mig; der var jo lige ved at gro Græs paa Hjernen af en. Min Kone, hun skulde som Gæst være lidt til Hjælp i Huset, jeg vil nok sige, det blev til Gæsterolle i Dameskræderindfaget, de flød i Nederdele og Sypiger fra Morgen til Aften. Og saa hele Karethen fuld af Unger, der kravlede paa Ryggen af en, og naar jeg gik et lille Løb ned til min gamle Krigskammerat fra Tjenesten, Peter Jersild, som nu er etableret dér for fjerde Gang, saa sagde de, han havde et daarligt Rygte. - Naa, men det kunde man jo rejse fra, altsammen, og jeg glædede mig bare til at komme hjem og have det rart de Dage, inden man skulde ud paa Valsen igen, som de siger, Haandværkssvendene; men saa min Enke! Hende her i Byen, som Manden er stukket fra! Det er dér, den er gal.

Aa-aa!

Ja, det kan De godt sig baade Aa og Ø til. Hvad skal jeg gøre ved

194

hende, Hr. Brodersen? Vil De give mig et Raad, som uvillig Opmand?

De to Herrer gik ind paa en Kafé, hvor de i et Hjørne kunde snakke om Tingene ved en Kop Kaffe.

Og en Kognak! bestilte Redsted. Ser De, Hr. Brodersen, begyndte han straks igen, jeg er s'gu et ulykkeligt stillet Menneske, det ved Gud, jeg er. Naturligvis, man skyder jo Skidt op i Livet og har løbende Kredit hos Skræderen, men det er Reklame, det hele; Humøret er lige ved at gaa sig en Tur. Véd De, hvad jeg saa tit har tænkt: det ligger i Opdragelsen. Den er forfejlet, for begge Køn, den maa reformeres. Pigebørnene, de bliver jo opdraget til, at Kærlighed, det skal de tage dem morderlig i Agt for, førend de faar Lov til det, og bagefter skal det være deres et og alt. Og saa Mændene! Der er jo nogen, som er tossede hele Livet igennem, men saa er det s'gu aldrig med én alene, undtagen de ikke kan faa hende; indenfor Ægteskabet, dér glider det successive over til et Velvære. Det er ikke dette evige Gud straffe mig, jeg elsker dig! Og det vil Fruentimmer have. Kan de ikke faa det i Virkeligheden, saa hjælper de dem med Romanerne, de anstændige af dem, naar de ikke gaar og slæber med Børnene eller ogsaa ligger paa Kliniker og bliver rundtossede. Og de andre! Hvor mange gifte Koner er der ikke nu til Dags, der har en lille Ven? I Kommisverdenen, hva', og dengang man var Soldat - saadan unge Mennesker, der er lidt Fut i, og som ingenting har, saa Kvindfolk, de kan gøre noget for dem, stikke dem et Par Kroner, forære et pænt Slips og brodere Navn paa Lommetørklæder; lidt moderlige vil jo Kvinder gerne være. Og saa er der ingen, der bliver saa forelskede, som saadanne Koner, lige til det en Dag revner med et morderligt Knald, fordi de opdager, at

der er et andet Pigebarn i Landskabet; jeg skal aldrig glemme en Parasol jeg fik knækket lige paa Ryggen af mig nede paa den lille Vej, ved Vandet, De véd, der gaar bag om Dyrehavsbakken. Naa, det er sørgeligt, at saadan glade Ungdomsdage skal have saadan ubehagelige Minder som nu min Enke, der er ved at tage Livet af mig; hende sidder man tilbage med. Og hun er ikke til at styre. Min Kone kan opdage det, hvad Dag det skal være. Hvad skal jeg gribe og gøre i?

Brodersen havde faaet drukket sin Kaffe, medens han lyttede til den andens Fortælling og bare tænkte og tænkte om igen, at det vilde jo give en frygtelig Forstyrrelse, hvis virkelig Fru Redsted skulde opdage

195

noget. Han så hende ude af sig selv og fortvivlet, men helt anderledes end Fru Jørgensen forleden. Mon han vilde kunne trøste hende ogsaa - faa hende gjort rolig - og mild -

Han hørte den anden sige: Der kan ligge Brev til min Kone om hele Redeligheden lige saa godt i Dag som i Morgen -

Ja, det maa ikke ske, sagde Brodersen bestemt. - I hans Erindring var der pludselig kommen en Historie op henne fra Kaféen om et Pigebarn, som Fuldmægtig Enevold havde faaet bragt af Vejen for en Familie.

Der maa jo kunne gøres noget med Penge, sagde han.

Redsted for hen over Skæget og så overrasket, men uhyre oplivet paa Brodersen: Død og Pine. De er et sjældent Menneske! De er der, førend jeg er der. Det er s'gu aldrig arriveret mig før i mit forholdsvis temmelig mærkelige Levnetsløb. Andre Mennesker, man kan vende og vride og dreje dem; men Penge, det Ord kender de slet ikke, det er gaaet ud af Ordbogen. Det er jo et ganske storartet Tilbud, De gør mig.

Ja, det vil sige, sagde Brodersen, vi smider jo ikke Pengene ud ad Vinduet.

Akkurat mine Ord. Der er gaaet for mange den Vej; hun vil have Forretning nu her i Byen, men jeg siger, det er blødt. Barnet tog jo hans Forældre i Bogense, dengang han stak fra hende, men de vil selv opdrage det, hun maa bare komme ned at besøge det; nu har jeg givet hende et Kørekort til Banen, saa kan hun jollederned, saa tit hun vil; dér bor hun frit og faar altid lidt med hjem; og saa for Resten en to Værelsens Lejlighed og det nødvendige til at leve for, det har jeg givet hende; hun kan jo da ogsaa tjene lidt selv ved Haandarbejde. Hun har sin Broder i Amerika, han vil gerne have hende derover, der er kommet det ene Brev efter det andet, de har Børn i Huset, og Tjenestefolk skal de have saa lidt af som muligt i Amerika. Men tror De hun vil det? Hun siger, hun har ingen Garderobe, hverken foruden eller forinden, hun skal være baade til at kunne vende og krænge og have i Overflødighed, naar hun kommer derover, for ellers vil Svigerinden se ned paa hende. Naa, noget kan der maaske være om det.

Aa, brød han pludselig af, kære Brodersen, det er en Lænke om Bagbenet, forfærdelig! Dengang man var ugift Menneske, saa skulde man sagtens klaret sig. Men som gift Mand, det er til at blive skrupskør over. Nu har jeg faaet hende vænnet af med at sende Breve til

196

mig under Firmaets Adresse, for at de skulde have det at grine a', og jeg risikerede en skønne Dag, at en af de yngre Kontorister, han sendte et Bud hjem med Dokumenterne; men Luft skal hun have for sine Følelser, saa faar jeg dem mundtligt: at hun foragter sig selv, og hvorfor jeg ikke tager Livet af hende straks og lader være at pine hende langsomt og det er hendes største Skam, at vi aldrig spadserer en Tur sammen, og hun kunde dog vel være god nok til engang imellem at blive taget med i det kongelige Teater. Jeg har siddet med hende paa bageste Række i Parterret i ravende Mørke og med Livet i Hænderne; det skal jo blive opdaget, saadan noget; og hun har været en dejlig Pige, Gudbevares, men altid meget nervøs og det er blevet værre; hun er jo ogsaa bleven ældre. Og saa som sagt, man er gift og har Pligter. Hvis min Kone fik det at vide; jeg forsikrer Dem for, Hr. Brodersen, hendes Liv var spoleret.

Ja, - det har De vist Ret i, sagde Brodersen meget langsomt.

Vist Ret i! Det kan De bande paa, jeg har. Jeg kender hende; hun var pjaskfærdig. Hun har aldrig holdt af andre end af mig. Hun har jo set et helt Afgudsbillede i en i sin Tid. Det har jo nok tabt sig noget i Tiderne, men Kvinder, i det hele taget, de undskylder af et godt Hjerte, og de kan godt græde og være fortvivlede, men de glemmer det bagefter, og de vil heller ikke være bekendt for sig selv, at det ikke er saadan et halvt Vidunder, de har taget i sin Tid.

Saa De tror maaske, at hun ogsaa tilgav Dem dette her? spurgte Brodersen.

Det kan s'gu godt være; det er meget rimeligt. Men det betyder ikke noget, for hun kunde bare ikke klare den. Disse smaa, spinkle, med store Øjne, de faar en Sorg, en stor Modgang, saa bliver de ligesom Hunde, der har Hjemve. Det er ikke Fornuft, kære Brodersen, som med Mandfolk. De sover ikke om Natten, de spiser ikke om Dagen, de gaar og ærgres sig lige ind i Marven af Knoglerne, der støder altid noget til ved

Uforsigtighed, Forkølelse og lignende, paa et halvt Aar er de færdige.

Redsted tog sig meget stærkt ned over det lange Mundskæg: Jeg vil sige Dem en Ting, Hr. Brodersen, det kunde jeg ikke udholde. Jeg har baaret mig meget urigtigt ad med hende, men det maa ikke ende paa den Maade. Naar jeg tænker paa, da hun blev forelsket i mig i sin Tid paa et Bal ude i Nørrebro selskabelige, De véd nok. Det var en storartet Forening, vi skillingede sammen og forærede Værten et

197

Parketgulv; det var lykkelige Dage. Og hun er saamænd forelsket i mig endnu, Gud være lovet og takket, og hun lever jo meget i Minder og i Bøger. Det har De set, De læser jo selv Føljetong med hende, jeg kan ikke udholde det. Det er naturligvis ogsaa en Fejl; man skulde gaa noget mere ind paa hendes Interesser. Men De er nu saadan et rigtig Hjemmemenneske; jeg er Dem forfærdelig taknemlig; der er kommen meget mere Ro over hende, forsikrer jeg Dem for, end da hun sad alene hjemme. En anden, jeg skal sige Dem, man har været Rejsende i femten Aar, man kommer s'gu tilsidst paa Ruller selv. Det er dejligt at komme hjem for nogle Dage, men saa begynder det at trække i Benene igen. -

Brodersen rejste sig: Ja, Klokken er saa mange, at jeg maa ned i Banken. Men nu skal jeg tænke lidt over Tingene, saa kan vi tales ved -

- i Morgen, fortsatte Redsted, for i Aften vil jeg netop ned til hende, Enken, og styre lidt tilfreds paa hende. Det passer med, at jeg skal alligevel for min Broder søge en Mand op, som min Kone har hørt tale om. Tusind Tak, Hr. Brodersen, jeg har været forfærdelig nervøs, det har De ogsaa nok mærket, jeg sveder ligefrem i Haaret, Munden staar ikke paa en, man er urolig, man maa ligefrem stramme sig lidt op ellers holder man den ikke gaende. Det skal ogsaa nok kunne slaa Benene fra en Mand, saadan Kvaler.

198

Brodersen gik ikke i Banken efter at være skiltet fra Redsted. For anden Gang i tolv Aar og for anden Gang i samme Uge kom han ikke til Eftermiddagstjenesten. Han drejede af i den modsatte Retning, gik op over Torvet og hjem i sin Gade. Hos Spækhøkerenken, hvor han købte Paalæg, var der en lille Dreng, som gerne løb et Ærinde i Byen, og han blev sendt af Sted med den Besked, at Brodersen var forhindret, men han var ikke syg.

Fra Kælderbutikken traadte Brodersen saa op paa Gaden og stod lige overfor sit Hus. Der var mørkt i hendes lille Værelse, og det var jo ogsaa netop paa den Tid, hvor hun sad i sin Tænkekrog med lille Henny, der saa plejede at falde lidt i Søvn.

Brodersen vilde ikke hjem; der blev jo ogsaa først tændt i hans Kakkellovn Klokken seks, og den manglede endnu nogle Minutter i fem; han vilde gaa en Tur, lang Tur, saadan ganske ene ....

Nu sad hun vel, lykkelig og glad, og tænkte paa Manden, der var hos Enken. I Gaar Aftes havde hun været saa tilfreds, da hans Trevenhed efterhaanden fortog sig, naa, saa kunde han jo ogsaa være elskværdig og munter! - Livet var dog egentlig en besynderlig Ting, og denne norske Bog af Benthens noget gyseligt Præk, i den skulde saadan en stakkels lille Kone lære sin Ulykke til Bunds at kende, for at kunne blive til et rigtigt Menneske, stod der. Og saa havde han netop Ret, Redsted, at det vilde bare slaa hende ihjel. Men nu kunde Brodersen maaske hjælpe, forhaabentlig, med Guds Hjælp. Det havde man da ud af at have pint og sparet og knebet hele Livet igennem, at man nu sad med en Smule Midler. Og Penge kunde nok gøre det, naar nu Redsted og han fik talt rigtigt sammen - saa vilde han forlange af Redsted, som Ven af Ven, at han ikke vilde finde paa nye Dumheder, andet end hvad der saadan flygtigt kom for paa Rejser, det kunde man jo ikke forhindre med den Slags Mennesker, og det kunde hun jo heller aldrig faa noget at vide om ....

Brodersen var kommen et langt Stykke ned ad Bulevarden. Han

199

gik midt ude i Alleerne. Der var temmelig mørkt, og i det milde Vintervejr sad paa en af Bænkene et Par, trykket tæt ind til hinanden.

Unge Mennesker; naturligvis! - Selv havde han egentlig ingen Sinde været ung - kun kendt Kvinder saa flygtigt og ubetydeligt; der havde jo egentlig aldrig været Tid til det og Penge til det, hverken paa den ene eller anden Maade - Gifte sig! Ja, naar han ikke vilde have gjort Dumheder, saa havde det jo været utænkeligt for ham førend nu i de seneste Aar, og det var dog det, alle ordentlige Fruentimmer vilde - han havde ogsaa altid haft en vis Ængstelighed for at tage sig Pligter paa med Børneopdragelse og lignende, som han maaske ikke kunde magte. Men *det* nu, det kunde han magte. Fru Redsted, hende kunde han være noget for, hende kunde han hjælpe. Og det var hans Pligt. Redsted tog det let med sine Pligter. Ja, han brød sine Pligter. Pøj! Man kunde egentlig spytte ad saadant et Menneske, som bedrog en uskyldig - narrede hende, der kunde staa og se saa tryk paa ham. Kunde man stole paa hans Ord, selv om han nu lovede at gøre en Forandring og virkelig maaske en Tid blev forsigtigere? Vilde han ikke narre dem igen, Brodersen og hende, til de stod overfor noget lignende en Gang til? Egentlig havde den norske Bog maaske alligevel Ret i,

at man maatte gaa til Bunds i saadan et Løgneværk - ellers blev det kun en stakket Frist, der saa blot havde gjort en selv ligesom til medskyldig.

Brodersen standsede: Vel! Saa *maatte* han blive medskyldig, Redsteds medskyldige. - For han kunde ikke risikere at miste hende ...

Han var kommen helt langt ud paa Østerbro, men vendte nu om for at gaa hjem. Klokken var bleven godt syv.

Brodersen steg op ad denne Trappe med jernbeslaaede Trin, gult malede Vægge og svagt lysende, smaa Gasblus. Det var blevet ham kært alt sammen. Herfra hverken vilde eller kunde han flytte.

Han stod stille udenfor sin Dør. Nationaltidende stak i Kassen. Han tog den med ind, men tændte ikke straks Lys. Den sædvanlige, behagelige, vel passede Varme slog ham i Møde. Stilfærdigt kom han i Hjemmefrakken og satte sig hen i Mørke. Han kunde spore Duften af hendes Liljekonvaller paa Bordet. Og han følte, at hun sad derinde, i Stuen ved Siden af

Jeg *elsker* den Kvinde, sagde han til sig selv, uden at tale; men han havde dog bevæget Læberne.
200

Og saa blev han siddende i Lænestolen, længe og meget stille - de Ord var ligesom bleven fødte paa hans Tunge uden hans egen Vilje -

Han turde ikke gaa ind til hende endnu. Det var ogsaa harmeligt, at Redsted skulde til den Enke netop i Aften, bare han dog havde været hjemme! Brodersen kunde dog ikke blive herinde hos sig selv alene.

Naa, nu vilde det vel hjælpe noget, naar han fik tændt Lys!

Han rejste sig, traadte fast i Gulvet, tændte Lampen og gjorde sin Aftensmad i Stand. Brodersen var bleven sulten og spiste meget, tændte saa Cigaren, men kunde ikke komme over at læse Nationaltidende. Det eneste skulde da være lige at løbe hen over Føljetongen, som de læste sammen, hun og han - de havde slet ikke faaet talt om den endnu, efter at hun var kommen tilbage ....

Han bankede dog paa.

Kom ind!

Dér sad hun, som sædvanlig, og i Aften med Broderiet; men der laa to tykke Bøger, af dem med de slidte Bind, foran hende paa Bordet.

De er kommen meget sent hjem i Aften, sagde hun og sænkede Haandarbejdet.

Hun havde øjensynlig ikke hørt ham, medens han sad derinde i Mørket - og tænkte paa hende hele Tiden

Min Mand er ude i Aften, hos en Ven af sin Broder, blev hun ved.

Maa jeg give Dem Nationaltidende? faldt Brodersen meget hurtigt ind.

Tænk, jeg har ikke faaet læst vore Føljetonger i Mappen endnu. For jeg skal sige Dem, i Gaar og i Dag, saa har jeg haft den Roman her -hun pegede paa de to tykke Bøger - og jeg blev først færdig nu til Aften. Jeg læste den første Gang som ung Pige, og en Gang senere. Men dengang forstod jeg den ikke rigtig. Den hedder *Hengivenhed til Døden*. Den skal De læse, Brodersen. Jeg har egentlig laant den til Dem.

Han syntes, hendes Stemme lød saa blødt, og hendes Blik var dette kære, milde - hun havde ogsaa sagt *Brodersen*, uden noget Hr.

Læs den - for min Skyld, sagde hun.

Han greb de to tykke Bøger. Men saa maatte hun le: Aa, hvor De tog den morsomt! Det var jo ikke Meningen straks i Aften. - Hvor det for Resten var pænt! Som om De slet ikke vilde vente med at
201

gøre, hvad jeg bad Dem om. De er min Ven, Hr. Brodersen, min trofaste Ven, ikke sandt?

Ja, jeg er Deres trofaste Ven. Det kan De være sikker paa.

Og De holder af mig med en ædel Kærlighed?

Brodersen syntes et Øjeblik, det var, ligesom der blev læst op af en Bog, men saa saa han hende sidde

dér saa ærlig og oprigtig, med et alvorligt Udtryk i sine Øjne, og række Haanden frem imod ham.

Han greb den og trykkede den.

De maa gerne kysse den, sagde hun, ligesom ham, De skal læse om i Romanen. - En Gang og saa ikke mere.

Hun havde holdt sine Øjne et Øjeblik tillukkede, tog saa sin Haand igen.

Nu siger jeg aldrig mere Hr. Brodersen til Dem.

Han så blot paa hende.

Og saa havde jeg noget, jeg vilde bede Dem om. Maa jeg?

Han nikkede tavs.

Behøver De at gaa paa Kaféen til Hr. Jonas og de andre? Maa jeg ikke lave Deres Toddy til Dem her hjemme?

Han nikkede igen.

Tak, kære Brodersen. Og saa skal De tænde Deres Cigar og læse *hele* Avisen højt for mig ....

Hun kom ind med Sølvkande, Kognak og det altsammen, og han satte sig til at læse højt, medens han nippede til Toddyen og holdt Ild paa Cigaren. Da Avisen var færdig, tog de fat paa de udklippede Føljetonger fra den Fløjels Mappe ....

Klokken henad halv elleve allerede kom Redsted hjem.

Nej, hør dette her er min Salighed den mest briljante lille Smutkro, jeg endnu har været paa. Opvarter, en Toddy til, inden Betjenten ser det!

Det var da dejligt, at Du kom saa tidligt, Kristian. Det var pænt af dig. Nu skal jeg straks tage Glas i Skabet. Og varmt Vand staar der henne i Kakkellovnen.

Ja, det er en af de gode, gamle Kakkellovne fra den gode, gamle Tid, da Folk var rigtig fordrukne og altid skulde have en lille Kedel parat i Hjørnet.

Og du har faaet talt med den Mand for din Broder?

Det har jeg ogsaa, all right, der er ikke noget i Vejen. Men véd De

202

hvad, Brodersen, den lille Forretning, vi to har sammen, den har jeg ogsaa følt lidt paa Kindtænderne i Aften, og jeg tror alligevel, med lidt Durkdrevenhed, kan den gaa i Orden.

Redsted blinkede paa en saa energisk Maade, at Brodersen blev helt bange for, at Fruen skulde fatte Mistanke.

Men hun sagde bare forbavset: Men har du Forretninger med Brodersen?

Det er hvad jeg har. Og, oprigtig talt, - han greb sit fyldte Glas -jeg vil hilse paa Dem, Hr. Brodersen, i Alvor, mellem Venner, og takke Dem hjerteligt for den Forretning, som vi forhaabentlig skal gøre sammen, til Held og Ære!

Bare det nu ikke - husk paa, Kristian, du har somme Tider været uheldig med Forretninger, og hvis du nu faar Hr. Brodersen med -

Fru Redsted, sagde Brodersen alvorlig, den Forretning, som Deres Mand hentyder til, den er fremkommen efter mit Forslag, og den vil jeg ogsaa alene have Æren for.

Det er rigtigt. Ære den, som æres bør, ellers smager Frikadellerne ikke. Skaal!

Skaal! Og Fru Redsted ogsaa - sagde Brodersen.

Jeg slutter mig til den sidste temmelig ærede Taler, sagde Redsted.

Tak!

Glassene blev stødt sammen.

Kristian, er du ikke forfærdelig glad, over at vi har faaet saadan en god Ven i Hr. Brodersen; begge to.

Glad! Meget mere end du aner, lille Øsse. Oprigtig talt. -

203

Den Forretning, som Redsted havde talt om, at han havde sammen med Brodersen, gik lettere i Orden, end egentlig nogen af dem havde ventet, og det allerede Dagen efter.

Jeg kan oprigtig talt ikke forstaa det endnu, sagde Redsted, men De maa have haft en mageløs beroligende Virkning, da De var oppe hos hende, Brodersen. Jeg har jo altid kaldt hende Madam Futrup, fordi det har været Fut og Fyr og Flamme og Spænd og Spark og op og ned og frem og tilbage med hende. Men De har forstaaet at tage hende og faa hende til at gaa ind paa det hele lige med det samme. Hvordan Pokker har De egentlig baaret Dem ad med det?

Aa, jeg talte blot saadan ganske almindeligt -

Redsted afbrød ham: Naa, nu havde jeg jo givet Dem et Par Desseiner iforvejen: bare Koldblodighed og Fornuft, for det har jeg s'gu selv aldrig kunnet med. Jeg har drillet hende for meget. Og det er forkert. Man skal aldrig drille Fruentimmer. Det kan nok sætte dem saadan i Øjeblikket, men det er skidt, de bliver forfjamskede og de bliver kedelige og tør ikke sige noget rigtigt, og de bliver edderspændte indvendig, saa det ryger ud af dem alligevel, naar der kommer en Lejlighed. Det er meget rigtigt, som der staar i zoologisk Have, at man maa ikke drille Dyrene; Kvindfolk, de skal tages alvorligt, helt igennem, lige meget hvad de har fat paa.

Ja, sagde Brodersen, men det var jo da ogsaa en meget alvorlig Sag.

De er et fuldstændigt Pragteksemplar. De har det rigtige Tag paa Pigebørnene, Gud Fader bevarer! Naa, tror De ikke, jeg finder, det er Alvor? I mig har De faaet en Ven for Livet, det kan De være vis paa. At De fik hende til saadan uden Vrøvl at tage over til Broderen i Amerika, det er storartet klaret, briljant med Stjerne. Og hvor det er en Lykke for hende med, naar hun først er der! Der gaar jo en Baad i næste Uge. Nu i Morgen den Dag skal jeg op til min Prokurator, det er en god Bekendt af mig omme i Krystalgade, og saa sætter vi et lille Dokument op for Livs og Døds Skyld: Dags Dato af Hr. Bogholder Brodersen o.s.v. Sum 1000, skriver et tusinde Kroner, rentefrit - det

204

er nydeligt, det er storartet imødekommende, det er en virkelig Venskabstjeneste.

Nej, hør, sagde Brodersen. Hvis De vil gøre mig en Tjeneste til Gengæld, saa lad bare være med saadan noget. Og De maa heller ikke sige til Deres Kone, at jeg har laant Dem Penge, eller lignende.

Jamen det kan jeg saagu ikke lade være med, kære, for det har jeg allerede gjort. Det vil sige, jeg sagde, at De havde hjulpet mig med en gammel Gæld, som jeg havde fra Ungdommen. Det var jo heller ikke Løgn.

Brodersen tav lidt, saa spurgte han: Og hvad sagde hun til det?

Hvad hun sagde? Ja, hun sagde s'gu ikke meget, oprigtig talt; men hun er af dem, der tænker saa meget des mere. Det kan De være vis paa. -

Om Søndagen blev Jørgensen begravet, og Redsted var med at følge.

Man har jo ikke noget at forsømme med det, sagde han, og véd De hvad, det falder mig lidt kedeligt her i Byen i Længden. Nu skal jeg jo ogsaa ud at rejse om et Par Dage. Naa og saa var Kasserer Jørgensen Forretningsmand, Kollega, naar man tager det rigtigt, og en god Ven af Dem, Brodersen, det er Hovedsagen. Deres Venner, det er mine Venner.

Efter Begravelsen ude paa Vestre Kirkegaard spiste de Middag ved Tretiden hjemme hos Redsted. De fik gul Sagosuppe og Karbonade. Lille Henny spiste med ved sit lille Bord og var meget stille og artig.

Hvis det ikke havde været for Barnets og Madens Skyld, saa kunde Fru Redsted godt have lidt at være taget med til Begravelsen. Brodersen havde fortalt saa meget kønt om Fru Jørgensen, at hun ligefrem syntes, at hun kendte hende og holdt af hende.

Redsted fik sig en god Tallerken Sagosuppe til: Den varmer storartet oven paa saadan en Ligtur. Ja, Gud, hvor jeg havde ond af den lille forsørgede, Kone! Hun holdt sig stiv, lige til han kastede Jorden ned paa Kisten. Det er ogsaa en nederdrægtig Lyd, det altid giver.

Uh, lad være at tale om det, Kristian, man bliver helt uhyggelig. Og husk paa Barnet!

Henny! Hun skovler jo løs af alle Kræfter i Sødsuppen med Gudfaders Sølvske, baade i og udenfor Tallerkenen; tror du, hun hører noget?

Henny vilde have en Taar Vand.

205

Man vil ikke have. Man beder pænt.

Barnet skyllede Vandet i sig.

Hun har spist for meget allerede, bemærkede Redsted med Kenderblik. Under Karbonaden falder hun i Søvn for dig. Men saa er hun jo stille. Skal du have en lille en paa Øjet, Henny, hva' min Tøs. Men lad mig se, din Serviet er gleden ned for dig; lad Fa'er binde!

Imidlertid havde Brodersen sagt til Fru Redsted: Jeg havde netop tænkt paa, jeg vilde bede Dem, om De ikke vilde lære Fru Jørgensen at kende.

Det vil jeg forfærdelig gerne, Brodersen.

Saa kunde De maaske engang gaa ud at se til hende sammen med mig.

Ja, det skal du gøre, Øsse, sagde Redsted, naar nu jeg er rejst paa Tirsdag. Man skal aldrig opsætte saadan noget. Det var en skikkelig lille Kone, Gud Fader bevares, det kunde man se paa hende. Saadan smaa, stille Kvindfolk, der græder, som om de skulde græde Sjælen ud af Kroppen, det er gode Mennesker.

Og saa skal vi se at gøre noget for hende, sagde Fru Redsted, ikke sandt, Brodersen, at hun ikke saa meget skal føle Tabet af sin Mand

Hun vendte sig mod Redsted: Du tænker slet ikke paa, Kristian, hvad det egentlig vil sige for en Kone at miste sin Mand!

Hun greb ham om Haandleddet: Jeg kan slet ikke engang taale at tænke det.

Redsted gryntede lidt og klappede hendes Haand.

Lidt efter var Barnet ganske rigtigt faldet i Søvn ved Resterne af Karbonaden. Hun sad sunken sammen i sin Stol.

Min egen yndige Unge! sagde Fru Redsted ...

Saa ønskede de voksne Velbekomne, og Moderen bar den lille ind i Soveværelset.

Nu skal vi have os en lille Sut af Røikjærs prima, sagde Redsted, da de var blevet alene.

Aa Gud ja, vendte han sig mod Brodersen, sikken en Lettelse, man føler, nu det hele er i Orden! Er det ikke mærkeligt, at hun tager til Amerika paa Tirsdag, samme Dag som jeg skal ud at rejse igen. Det er et Tilfælde og en Tanke, hva'? Saa er man tryk og rolig i Fremtiden, kan være sine Dage hos Familien her i København, naar man ikke er ude og rejser. Og naar Tøsen bliver større, saa har man jo meget mere ud af hende med, saa skal vi gaa paa Museerne med hende og

206

paa Rundetaarn, og vi gamle tager ud, allesammen. Og en anden Gang, Brodersen, naar der ikke er saa megen Bedrøvelse og Begravelse, saa skal vi virkelig mere Mutter lidt. - Tak endnu engang for den Støtte, De har været mig her hjemme. Min Kone, hun aner jo ikke noget, men hun holder meget af Dem, det kan jeg garantere, og hun vil berede Dem et hyggeligt Hjem, propert og behageligt i enhver Henseende, hun er en dygtig lille Kone, uden at prale. Og nu er jeg vis paa, det bliver ikke al den usunde Sørgmodighed mere, naar man er borte, De har jo mange fælles Interesser sammen med hende. De er en Hædersmand, og De er en Ven, en Menneskeven. Jeg vilde s'gu ikke sige noget ved Bordet, for man skal ikke drikke en Mands Skaal i den Cliquot de Vandværket, som vi serverede, men det kunde jo være engang, naar Tiderne vedvarende bedrer sig, at der blev Raad til ved Lejlighed at lade en Flaske Skum knalde. Under alle Omstændigheder, De har reddet et Familjeliv, og jeg tror, De selv har fundet Dem en Familie. Det er dobbelt Avance ....

Om Eftermiddagen gik de alle tre en Tur langt ud ad Nørrebro.

Jeg vilde have, vi skulde gaa med Brodersen nogle af vore smukke Ture fra gamle Dage, Kristian, sagde Fru Redsted. Hun holdt Manden under Armen.

Ja, de fleste af dem er jo blevet til Rhabarberkvarterer, men nogle af dem holder sig da endnu, om ogsaa vi er begyndt at blive lidt ældre. Men det er Hovedsagen, at man føler sig ung. - Og at Forholdet er godt, tilføjede han.

Ja, Gud ske Lov, sagde hun.

Brodersen holdt meget af at spadsere lange Ture, naar man kunde have godt Selskab, og nu smagte tilmed disse Røikjærs prima ham saa ganske fortræffeligt.

Efter Aftensmaden hjemme vilde Redsted egentlig have været ud paa en Varieté; men det syntes hverken Brodersen eller Fru Redsted om efter Begravelsen i Formiddags.

Nej, det er s'gu sandt, det kan jo være meget rigtigt. Ja, det er saamænd ikke, fordi jeg vilde høre disse Smaapiger synge. De Tider er forbi med denne her:

Blinker til mig,
blinker til mig.

207

Vil du ikke - nikke la'
vær med at blinke til mig

eller kan De huske den, Brodersen:

Derfor elsker jeg Kærlighed,
den er det bedste, som jeg véd.

Nej jeg kunde haft Lyst til at drikke et Glas Øl fra Fad og saa se denne her, Kosmografen, med levende Billeder fra hele Verden, den skal være meget interessant og lærerig.

Men de blev dog hjemme, og morede sig med, at Fru Redsted og Manden prøvede paa at lære Brodersen at spille Gnav.

Det var min Faders Yndlingsspil, sagde hun, nu spiller de det ingen Steder mere. Men jeg holder saa meget af det.

Ja, det skal De s'gu lægge Dem efter, Brodersen. Det er noget gammelt, der kommer op igen engang, læg Mærke til hvad jeg siger. Og det kan spilles Tomands, naar jeg nu er borte. Véd du hvad, Øsse, sagde han pludseligt, hvad der falder mig ind, Jonas og de andre gamle Stamgæster henne paa Brodersens Kafé, de er vist ikke rigtig tilfredse, med at han er kommen til at bo hos os.

Jamen jeg har givet Brodersen Lov til at gaa derhen en Gang om Ugen, sagde hun og smilede.

Den er s'gu storartet, en Gang om Ugen Nattegn til elleve!

Brodersen lo med. Det er saamænd heller ikke nødvendigt tiere, sagde han, for det er jo mest saadan det samme hver Aften.

Jo; men det er det alle Vegne. Det er det over hele Verden. Det er det da s'gu ogsaa her hjemme.

Ja, men der er rigtignok Forskel.

Ja, Gudbevares, paa et Familjeliv og en Stamknejpe. Den er svart. -

Om Tirsdagen rejste Redsted. Og Søndagen efter, da Vejret var smukt, kørte Fru Redsted, lille Henny og Brodersen i Sporvogn ud paa Vestre Kirkegaard for at se til Jørgensens Grav. Paa Vejen hjem kigede de ovenfor hos Enken, og om Aftenen skrev Fru Redsted til sin Mand, medens Brodersen sad inde hos hende og læste videre i den tykke Roman. Deri forekom en fornem, midaldrende, engelsk Forretningsherre, som var en gift Kones uegennyttige Ven og Tilbeder. Hendes Mand var en højtstaaende Officer i Indien, om hvis Eventyr under Ekspeditioner i det indre der gik dunkle og mærkelige Frasagn. -